XI. évfolyam. Budapest. 217. szám. Kedd, 1877. augusztus 28.

Előfizetési dij:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési dij: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Budapest, augusztus 27.

(K—y.) A külügyi kormány erősen prüszkől attól a borstól, a melyet a magyar és az osztrák sajtó kiméletlenül tört orra alá amiatt, hogy a német diplomaczia kezdeményezésére hozzájárult a „török kegyetlenségek“ ellen való ismeretes felszólalás aláirásához.

Nem tartottuk a magunk és olvasóink észjárásához méltónak arra a primitiv logikai körülményre hivatkozni, mikor ez okmány aláirásának hire először jutott a fővárosba s megtettük reá megjegyzéseinket, hogy Andrássy gróf miért nem érezte hát magát indittatva az orosz iszonyatosságok és minden emberi képzelmet felülmuló brutalitások miatt felszólalni Pétervárott? Azt hittük, ez a kérdés ugyis felmerül önmagától. S mi csak arra a borzasztó szégyenre utaltunk, a melynek a bécsi diplomaczia kitette a nemzetet az által, hogy ennek szavát meghazudtolva s egyhangu nyilatkozatának mintegy fölébe helyezkedve „csak azért is“ mutatni akarta, hogy ő, a czivilizált hatalom; meg a nemzet, ez a „barbár“ tömeg, a mely nem átallotta a világ előtt testvéreivé fogadni a törököt, — két különböző tényező.

Ugyde romlott politikai helyzetünket s kormányférfiaink nemzetellenes álláspontját az ország érdekeivel és közérzületével szemben valóban semmisem jellemzi kirivóbban, mint az a cinismus, a melylyel a kormány a nép és ugy a független sajtó mint még saját félhivatalosai által is ellene intézett támadásokat könnyü szerrel elüthetni véli és ügyetlenségből vagy rosz akaratból elkövetett baklövéseit a közvélemény félrevezetése által leplezgetni törekedik.

A „Hon“ ma Bécsből egy levelet közöl a külügyi kormány nemzetsértő és buta lépésének védelmére. — E levélnek minden betüjéből kigőzöl a bécsi Ballplatz tisztességölő lehelete. A nevezett lap maga is, a mint egy részről közvetitőül szolgál amaz együgyü mentségnek, másrészről nyomban czáfolja és elfogadhatatlanoknak deklarálja a benne felsorolt indokokat. Hiszen csakugyan a blazirtságnak vagy őrjöngésnek egy halmaza; a megujuló nevetségességnek egy hosszu sorozata az, a mi e levélben foglaltatik!

A külügyi kormány „balul értelmezett“-nek hiszi azon határozatát, hogy ő hozzájárult a genfi egyezmény megóvásának érdekében tett lépésekhez. A nemzetközi kötelesség teljesitését emlegeti e tényben, a mely alól az osztrák-magyar kormány nem vonhatta ki magát, ha csak nem akarta bizonyitni, hogy a genfi egyezményen kivül áll. — És mit mond arra a kérdésre, hogy miért nem hivalkoztak a genfi egyezményre Oroszországgal szemben is? . . . Azt mondja, hogy „bármennyire borzasztók legyenek is e kegyetlenségek, azok még sem tartoznak azon jogellenességek sorozatába, melyek a genfi egyezmény speciális tárgyát képezik; — de másodszor, ha a kozákok és bolgárok által elkövetett kegyetlenségek létét tagadni nem lehet is, azok korán sincsenek oly hivatalos alakban bebizonyitva, mint a hogy például a kazanliki sebesültek lekaszabolását Liegnitz porosz őrnagy jelentései igazolták!“

Valóba nehéz szót találni a megengedhetőség határain belől az oly nyomorult mentegetőzéssel szemben, a minőt ezen sorok tartalmaznak.

Nincs hát ezek szerint gróf Andrássy Gyulának tudomása arról, amiről a verebek is csiripelnek. Gróf Andrássy Gyula lapot nem olvas. Ő emberekkel soha sem beszél s a török kormány által szétküldözött jegyzékhalmazról, melyben az oroszok vérlázitó szörnytettei százával fel vannak sorolva, ő nem értesült. De nem hallott még arról a jegyzőkönyvről sem, a melyet a csatatéren levő husz hirlapiró felvett és hiteles aláirásával bizonyitott. S nem jutott el hozzá Layard konstantinápolyi angol nagykövetnek jelentése sem, a melyben az konstatálja, hogy a Drinápolyba érkezett eszki-zárai és kazanliki menekültek, köztük keresztények és zsidók, mr. Blunt közvetlen értesitése szerint borzasztó szenvedéseket állottak ki a kozákoktól és bolgároktól, mig „a török rendes csapatok odaadták nekik takaróikat és köpenyeiket a gyermekek számára.“ Ezt a sürgönyt Lord Derby közzétette, de azért Andrássy gróf erről se tud semmit?!

És miért nem tud? Miért nem kap ő hivatalos jelentést?

Mert a török hadsereg mellett az osztrák-magyar monarchiának nincs megbizottja.

A „kedvelt“ orosz főhadiszálláson három attachéja van a közös hadseregnek. Ott lebzsel Berchtold ezredes, Löhneysen báró és Bolla. De a török főhadiszálláson nincs Ausztria-Magyarországnak se Németországnak egyetlen egy megbizottja sem. Ez az arány! ez a mérték, a melylyel mérnek. S e mellett is mer hivatkozni arra, hogy még „hivatalos értesitést“ nem kapott?! Ilyen szemérmetlen hazug paradoxonnal meri a külügyi hivatal leplezgetni bünös egyoldaluságát; s ilyen együgyü ellenvetéssel véli félrevezetni a felháborodott nemzeti közvéleményt?! — Holott ha a közös külügyi kormányban egy csöpje foglaltatnék a kötelessége iránti érzéknek, — nemhogy efféle komoly formát negélyző bambaságokkal botránkoztatná a nemzet józan eszét; de azon felsőbb érdekközösségnél fogva, mely közöttünk és Törökország között létezik, s az őr-szerep azon fontosságából eredőleg, melyet Ausztria-Magyarországnak a keleti események minden aprólékos részletére nézve a végzet s a történeti fejlemények egymásutánja természetszerüen kijelelt: a bécsi diplomatiának legelőször is a török hadiszállásra kellett volna képviselőket küldenie, s legelőször, kezdeményezőleg felemelnie szavát ma is azon atrocitások ellen, a melyeket a czár hordái a század müveltségének szégyenére, az emberi érzet megbotránkozására és az örök igazság meggyalázására elkövetnek,

S akkor aztán nem is lenne kényteleu ily kicsinyes, gyermekes bolondgombákkal takarni a saját hibáit, mulasztását.

Sajnálnunk, restelnünk kell, hogy Magyarországnak olyan külügyi kormánya van, a mely ügyefogyottságában a saját hibáiban keresi a mentségeit.

Futni bizony megtanulhattak az osztrák „attachék“ rövid idő előtt, nem kell ahhoz nekik példa; — hanem a török győzelmek tanulmányozása, az az a mi rájok férne

---

Ma báró Wenckheim lakásán több óráig tartó minisztertanács volt, mely az összes kiegyezkedési kérdéseket tárgyalás alá vette. — Mazuranics bán, ki a szombati miniszteri tanácson szintén részt vett, ma este elutazott Zágrábba. A horvát országgyülés szept. 3-án ül ismét össze.

—

Tisza miniszterelnök holnap Bécsbe utazik, hogy a kiegyezkedés tárgyában az osztrák miniszteriummal értekezzék. Egy idejüleg Trefort miniszter Matlekovics osztálytanácsossal szintén odamegy, hogy a vámügyi tárgyalásokon részt vegyen.

—

A magyar képviselőház vámügyi bizottsága f. hó 30-án ülést tart, de a bizottság nem lesz azon helyzetben, hogy az osztrák-magyar vám- és kereskedelmi szerződés iránti javaslatot tárgyalás alá vegye, miután a német vámügyi tárgyalások még nem lesznek befejezve.

—

Mint Orsovából jelentik, a karansebes-orsovai vasutvonal 1878. január közepéig teljesen elkészül, de a román csatlakozás kiépitése most egészen felakadt.

—

Andrássy gr. találkozása Bismarck herczeggel még mindig foglalkoztatja a politikai köröket. Egy berlini távirat szerint a két államférfiu találkozása bizonyos; ellenben a „Times“ ismert sugalmazott bécsi levelezője kijelenti, hogy Bismarck és Andrássy nem fognak összejönni.

—

Kautz Gyula urat érik a kudarczok józanuló választói részéről. Ki se heverte még az érzékeny csorbát, melyet a kiegyezési kérdésekben osztrák szemüvegen át kiválasztott álláspontja ejtett sovány népszerüségén; s épen hogy szerette volna kissé talán kicsiszolni homályosodó csillagát, — demonstrált neki Győr sz. kir. város népe „ad oculos“, hogy nem lehet a végtelenig fesziteni a bárány-türelmet a nemzeti érdekellenes politika legyezgetésével, s elég volt már a jezsuita-kalap alatt pislogó hazafiaskodás komédiájából.

„Egy faképnél hagyott szónok“ a czime annak a jellemzetes táviratnak, a mely a Győrött tegnap tartott népgyülésről tudatja, hogy Kautz Gyula ur is felszólalt, „de beszédének szellemével a nép „nem rokonszenvezett,“ s a hallgatóság oszladozni kezdett“...

A táviró nem jellemzi bővebben e „rokonszenvvel nem fogadott“ beszéd szellemét. Nem is kell azt. Elég, hogy a nép inkább elmenekült, hogysem meghallgassa. Ha tekintetbe vesszük, hogy eleinte hire járt, hogy a népgyülésen Kautz a kezdeményezés szerepét vállalta el, s utóbb nemcsak ettől lépett vissza, hanem a népet valósággal megszalasztotta beszédével, gyanitani lehet: milyen „missió“ betöltését tüzte ki maga elé megbukott feladatul.

—

A galicziai felirati mozgalom nagy vizet kavart Bécsben. A felirati vita ügyében tegnap miniszteri tanács volt a király elnöklete alatt. Azt mondják, hogy a lengyel kérdés ujból szóba hozása Berlinben és Pétervárt „figyelmet ébresztett;“ nem hiányoztak ugyanis bizonyos symptomák, melyek e kormányoknak bizonyitékokat szolgáltattak, hogy a lembergi mozgalom ott viszhangot ébreszt. S ezért nem mulasztották el a bécsi kormánynak erről közlést tenni. Bécsben persze méltányolták e „symptomákat“ s a galicziai helytartó „igen határozott hangu“ utasitásokat kapott, hogy a felirati vitában a kihágásokat akadályozza meg. Potoczkynak aztán lesz gondja, hogy az olyan passusok, a melyek Berlinben és Pétervárott nemcsak figyelmet, hanem világos jelt ébreszthetnének, ne kerüljenek a feliratba.

A bécsi kormány egyébiránt nem tudva egyelőre mást tenni, fumigálja az egész mozgalmat s félhivatalosaival azt iratja, hogy „nyugodt megfontolás után azt kell vallani, hogy a galicziai landtagnak a keleti kérdésben való nyilatkozása nem bir nagyobb értékkel, mint bármely meeting e thema körüli elmefuttatása, mert a landtag sem nyilatkozik sem több, sem kevesebb joggal e kérdés felől, mint a meetingek“. Hogy pedig a meetingekre nem sokat adnak ott fenn, az bizonyos. A feliratra vonatkozólag különben a lengyelek még mindig nem állapodtak meg. A felirati bizottság minden eddig beterjesztett javaslatot elvetett a külügyi passusra vonatkozólag s Grocholszkynak egy módositványát fogadta el, mely a koronát figyelmezteti azon veszélyekre, melyek a monarchiát a pánszláv üzelmekből fenyegetik.

—

Konstantinápolyból irják: A kamarák által elfogatott költségvetést a szultán szentesitette. A rendes kiadások 29.470,990, a bevétel 19.725,345 török fonttal van előirányozva. A 9.745,645 deficitet a kamatok és törlesztések elhalasztása által fogják mellőzni. A rendkivüli kiadások 16.232,785 török fontra rugnak. E kiadásokat fedezni fogják: 1. a rendes jövedelmekből a kamatok és törlesztések elhalasztásával megmaradó fölöslegből; 2. a belföldi kényszerkölcsönből; 3. az üröadó megkettőzéséből, a mi már két hónap óta életbelépett.

—

Wellesley ezredes, az angol kormány harczteri attachéja nyilván megtébolyult. Azt hja lord Derbynek, hogy ő az orosz katonákat „bármi kegyetlenségre teljesen képteleneknek tartja,“ s ő ugyan személyesen nem ment azon helységekbe, hol az oroszok állitólag kegyetlenkedtek, de állitja, hogy ily kegyetlenségek nem is történtek. — Na hogy a ki ilyen bolondokat tud irni, az (ha t. i. az orosz rendjel-mániától eltekintünk) megtébolyult, az bizonyos. (Lásd a táviratokat).

Lindenau, augusztus 25.

(Az „Egyétértés“ levelezőjétől.)

Azt, hogy valamennyi absolut hatalom egyetlen egy a maga szabadságát kivivó s módozataiban nem igen választgató nemzetet megtámadott s végre is ez utóbbitól minden oldalon visszaveretett, sőt később, midőn a jelenkor legnagyobb hadászati lángelméje ragadta meg azon nemzet seregei vezényletét, porig alázván a támadókat ugy, hogy békéért voltak kénytelenek esdekelni, ezt már Európa a mult század utolsó évtizedében elérte, de hogy az elbizakodottság egy absolut uralkodónál annyira menjen, hogy ő maga készül többféle oldalra, még pedig a leghatalmasabb ellenségek ellen támadni, ilyesmit a történelem nem bir fölmutatni. Macedóni Sándor háborut viselt a perzsák, az indok, a szittyák ellen, de e háborukat egyiket a másik után viselte. Ezt hát Vilmos császár mint a történelemnek egyedül álló példát látszik fölmutatni akarni, midőn nem csak a francziák ellen készül, ürügyül vévén ezeknek belfort-besanconi erődítési készülődéseiket, hanem mint legközelebbi multban irt levelemben jelzém, a lengyelek ellen is, sőt most már a törökökre is került a sor.

Itt rendesen igen jól értesülő körökben átalán el van terjedve a hir, hogy Bismarck herczeg a berlini török követnek Sadullah beynek a török rendes katonaságnak a muszka hadi foglyokon elkövetett — hihetőleg csak állitólagosan elkövetett — kegyetlenkedéseik miatt oly leczkét tartott, mint még egy falusi iskolabeli tanító sem tenné egy pár suhancznak s ezt még Vilmos császár szokásos nyers modorában tetézte, ugy hogy azt hiszik, mikép ha Sadullah beynek csak mákszemnyi önérzete van azon állam iránt, melyet képvisel, akkor nincs egyéb tenni valója, mint követi állásáról lemondani s uti leveleit kikérni s igy minden diplomatiai viszonyt megszakitani egy oly udvarral, mely magát világurának tartja.

De ez még hagyján, tegyen a német császár s minisztere otthon, mit akar, de hogy még Ausztriára is ráparancsol, hogy e részben csatlakozzék hozzá, mi mint állitják azon derék muszka vezető Ziehy által csak ugyan meg is történt, hogy még Angolhonra is nyomást akar gyakorolni, hogy ez hasonlót parancsoljon Layardnak, az már, ugy hiszem, még is több a soknál. Ugy látszik, Vilmos császár és Bismarck azon elvből indulnak ki, mit Börne ezen aphorismájával fejezett ki: „minden hatalom titka annak tudásában rejlik, hogy mások még gyávábbak mint mi.“ Mennyire lehessen ezen apborismát Ausztriára alkalmazni, önök tudják és érzik, de Angolhonnál s még inkább Frankhonnál alighanem belé törik késük; majd akkor azt mondjuk nekik, mint a magyar népdalban van: „nem megmondtam Szabó Jankó, hogy téged levet a ló.“

Nem elég nekik itthon a sok baj, az ipar pangása, a több vidékről érkező hirek, hogy itt is ott is a nép éhen hal, nem elég, hogy Lipcsére magára, Némethonnak gazdagságra nézve harmadik városára (Hamburg, Frankfurt Majnánál, Lipcse, igy szorozzák) átalános adóexecutiók vannak hirdetve, mert sehol sem fizetik azt, mi még mióta Szászhon fenn áll, még a 30 éves háboruban sem történt, nem elég a socialdemokratia több rendbeli fényes diadala? nem, még ők kifelé is háborut keresnek. Minap nagy kérkedéssel föl voltak sorolva a várak, az ott állomásozó katonaság s ágyuk számával, Wilhelmshafen erődítése, uj meg uj vértezett hadihajó elkészülése. Hja, de hát ijesztgetni kell a világot, s csakugyan akad olyan kimpli, ki összerezzen. Hej, de nem mindennap pap sajtja, még vissza kerülhet egy második Jena, egy Auerstädt, egy Hohenlinden Sedanért, Párisért és Metzért s valóságos menyei élvezet lenne ezeket a fölfuvalkodott németeket ugy lealázva látni, mint voltak 1808-ban. Pedig Magyarhon 1870-ben azon irtózatos bünt követte el, hogy velök a francziák ellenében rokonszenvezett, pedig akkor nem Napoleon leveretése forgott kérdésben, hanem a franczia nemzeté, azon dicső nemzeté, mely egy 1789-et teremtett, mely minden apró gyarlóságai mellett mégis a haladás zászlóhordozója, mig a német bárhol és bármikor még idegen zsarnokoknak is zsoldosává lett saját alattvalóik elnyomásában. Schiller Némethon fököltője Fiescojában igen találólag adja Bourgognino szájába e szavaka.: „a német medvék, mikép harczolhatnak fejedelmeikért, ha még idegen kényurakért is igy küzdenek“. Az egész német russophilismus is csak abban sarkalik, mert a muszka czár alattvalói rabszolgák s a német semmi sem szeret annyira lenni, mint vagy zsarnok, vagy rabszolga. Ez azon gonosz elem, mely ellen küzd most a socialdemokratia, de sok viz le fog folyni némethon folyóin a tengerbe, mig a nem socialdemokrata kaszták közt ezen szolgai szellem egészen ki lesz irtva. Azonban várjunk, reményljünk.

K. D.

A törökök győzelmei.

Mind az európai, mind az ázsiai harczterről oly hirek érkeztek, melyek kétségen kivül helyezik, hogy a törökök minden pon-

---

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

A magyar iparélet történeti fejlődése.

IPOLYI ARNOLDTÓL.

V.

A mü- és történelmi-emlékek tavali budapesti kiállitása alkalmával már mintegy ötféle ily külön jellegü zománcz-nemet és külön mügyakorlatokat voltunk képesek annak leirásában meghatározni. Nem is emlitve a magyar ötvös diszmüvek ott tárgyalt más nemeit.

Nem fog ezután senki csodálkozni azon, hogy a müszerető Estei Ipoly herczeg- és bibornoknak, mint esztergomi érsek- és egri püspöknek kinesei egykoru összeirása jegyzékében, melyet az akkori müirodalmi rénaissancé magaslatán álló müértő udvaroneczai készitettek, az erdélyi zománczmüvel diszitett billikomait különösen ennek megjegyzésével kiemelve találjuk. S a mint társulatunk, müvészetünk ez okmányait a régibb inventáriumokat egyre kutatja, előhozza s kiadja, ugy mindenfelől nagyszerü ily hazai zománczkincs ismerete tárul ujabban előnkbe. Mig másfelől régiséggyüjteményeinkben és kincstárainkban most ismerjük fel ujra nagy mübecsü példányaikat. De nemcsak mi; felismerte azokat már a szemes ipar is. — Észrevette, mily sensatiót kelt kitünő becsök. Felélesztette azoknak nemcsak kereskedését, hanem készitését is. Jelenleg utánzásaik is már nemcsak mükedvelőket szereztek nekik, de a piaczot is. — Közönségesebb gyártmányaik Hollandia s Amerika piaczaira már mint magyar ékszerek importáltatnak; zománczremekeink pedig egész a Windsori udvarig kerestettek. Természetesnek fogjuk találni ezen müiparágunk kifejlődése mellett, hogy a XII-dik század óta magyar ötvösmüvet és zománczkészitést tanitó több magyar szövegü eredeti codexünk maradt fenn. Ezek egyikének szerzője Kecskeméti Péter, ki saját nevével számos ötvösmester kortása nevét fenhagyta, a mint nevezetesen a zománczmü különféle kezelését az egyik vagy másik gyakorlata szerint leirja. A brassai hires Zömör ötvös családtól kezdve, mely már a XV-ik század eleje óta Kolozsvárt is üzte e müipart, egész az aranyműveseiről hires Amsterodamig figyelemmel kiséri müvészeti technikáját, feljegyezvén mindazt, mi különösen a magyar zománczkészitésről ismeretére jutott.

Ily nyomok és adatok mellett tökéletes összefüggésben megérthető, mikép válhatott a békési ajtósi földmivelő parasztgazdának fia, s a festészetben korszakot alkotó hires Dürer Albertnek atyja, a békés-gyulai ötvösmestereknél oly kitünő aranymivessé, hogy az iparmüben gazdag Nürnberg egyik első mesterévé vált. Érthető, hogy gyulai zabolamives ötvöstestvérének fia ismét Kölnben a virágzó kölni aranymüvesek közt egyik első mesterré lett. Oly apró városok, melyekben ma alig található csak egy jóravaló szatócs is, akkor arany s ezüst diszedényeket készitettek. Mint például Korpona, hol a szövetséges magyar bányavárosok a király s tárnok számára felajánlandó drágább s müvészibb ezüst serlegeket készitettek. Mily ellentét a mai kifejlett iparhaladással szemben, midőn fővárosaink aranyműveseinek nagy része is csak a cseh gyárak rosz és hamis arany s ezüst portékája és holmija elárusitásával foglalkozik. Csak is addig virágzottak ime e városaink is, mig magasabb iparéletük volt. A mint ez hanyatlott s enyészett, elhalt vele az élet; kiszállt belőlök az éltető lélek; s most csak tengő ipart és tengéletet folytatnak. Mig akkor oly városokban, mint Beregszász vagy Medgyes az első akkori szobrász Stoss Vid fiai telepedtek meg atyjok müvészetével, alkotva mütermeinkben hazai nagyszerü gót-, szárny- és szekrényoltáraink dus faragványait. — Hogy alkották ennek müveit másutt mások, nem folytatom most tovább. Mert ime csak egy-két legmagasabb iparág gyakorlatát emlitve is, mily bőven szólnak kutfőink. — Félnem kell, hogy előbb kimeritem rövid időnket s az önök becses figyelmét és türelmét, mintsem adatainkat, vagy csak példáimat is.

Pedig mindezeknek épen csak a kezdetén állunk még. Csak most kezdenek megnyilni kutforrásaink; csak most jutottunk az önök levéltáránál ismét egyik legdusabb érhez.

—

Ha mégis végül itt nem állapodom meg, tulajdonitsák azt, uraim, a mai élénkebb történetérzéknek s ama gyakorlati felfogásnak, mely a történelmet is már, ha nem mai divatos tapasztalati tudománynak, legalább a régi világitószövétneknek kivánja tudni.

Máskép is ama történeti iskolának vagyunk hivei, mely a históriát nemcsak a multak tanujának, a testis temporumnak, hanem az élet mesterének is, vitae magistrának tartja.

Felkeressük még ipartörténetünk adatait is a multban, hogy velük megalapitsuk léte föltételeit a jövőben. A történetirónak ha valaha, jelenleg Janus-arczczal kell a multba és jelenbe tekintenie; hogy midőn kitárul előtte amaz, lássa ennek feladatait is. A történelmi szellem, ha a multak tényei után járt, tanulságával, mint szövétnekkel a jövő elébe fog világitni.

Önök tudják, hogy az iparügy, az iparkérdés ma hazánk égető s elsőrendü kérdésévé lett; tudják, hogy az az országnak élet- s a nemzetnek létkérdésévé vált. — Pozsonyból a Székely-Háromszékig viszhangzik a nemzet jobbjai szózata; küzd törekvése a magyar ipar terjesztése érdekében. Érezzük, hogy nélküle el kell vesznünk, vagy csak tengélet, gyarmati létet kell folytatnunk. Mig ellenben ha valami képes anyagi és szellemi haladásunkat biztositani és fejleszteni, ezt csak a szorgalmas munka, az értelmes s önálló független ipar gyakorlata teheti.

A jobbak, a közelebbről érdekeltek s értelmesebbek ezt már felismerni látszanak. A mozgalom megindult s erős léptekkel kezd haladni. Iparegyületekezetek tartatnak, testületek létesülnek, kiállitások rendeztetnek, sőt már iskolák is, és tanmühelyek keletkeznek. Az irodalom, az időszaki sajtó pedig a kérdést napirendre emelte.

Mindezzel természetesen még nincs egyhamar segitve a bajon. Társulás, kiállitás máris magasabb fejlődést, nagyobb közérzületet föltételez. Az olympi versenyre csak gyakorlott athléták vállalkozhatnak sikerrel. Nekünk ez még csak ismerkedés s erőnk próbálgatása lehet. Hiányainkat és hibáinkat épen ugy föl kell ismernünk, mint igyekezeteinket és törekvéseinket szükség méltányolnunk. De reméljünk! A mozgalom máris magas hullámokat vet, s az egész országot begyürüzni készül. Talán sikerülend neki ipariskolákat is és mütermeket alapitani, jobban s eredményesebben, mintsem gyárakat vagy munkástársulatokat alkotni, s az ügynek ez által biztosabb alapját megvetni. Most mindez vajudóban van. Társulataink még nem eléggé verhetnek gyökeret a készületlen talajban. Rendesen mint a nagy, uj átalakulások kezdetén, a mozgalom erős és zavaros hullámokat vet fel. A magukat tulélt, szükké vált czéhtestületek helyébe ujon alakuló intézmények kezdetén, tulzott igények és kétes sikerü kisérletek keletkeznek. Belé jük vegyülnek az emberiség s a társadalom nagy érdekeinek összes kérdései. — A birtok és munka, az ipar és tőke, a productió és concurrentia, ezek védelme és versenye, a brohibitiv s a szabad kereskedelmi és vámrendszer; sőt végleg az összes socialistieus és communisticus doctrinák is beszövődnek a kérdésekbe. Ezek rajongó elméleteivel s olcsó óhajaival kivánnák megoldva látni a nehézségeket azok, kik inkább szerepet, mint munkát keresnek. Szerencsére nálunk még nincs, vagy csak nem lehetne munkakérdésnek helye a mai európai értelemben; hacsak üres s indokolatlan eszmék nem fujatnak fel azzá, mint hozzánk máshonnét importált bajok. Nálunk még elég szabad a munkatér, mely elfoglalva nincs. Csak a magasabb értelmiség s ügyesség, a szorgalom s kitartás hiányzanék hozzá; a mit még folyvást szintén importálnunk kell. Legtöbbször még magának az iparnak kellene meglenni, hogysem kérdései támadhassanak. Előbb meg kell valóban teremtenünk a nagyipart, s azután szólhatunk csak a munkáskérdésről, a munkaadók és munkatevők, a mesterek és segédek kérdéséről. Minden e nemü doctrinák és theoriák egyelőre elhallgathatnak bizvást, s akkora hagyhatók nálunk, mire majd az ipart kifejlesztettük.

A legnagyobb nehézség, melyet számba vennünk, melyet le küzdenünk kell, az a közönyösség, az érdeklődés hiánya, melylyel közönségünk, főbb- és középosztályaink általában épen ugy, mint mesterembereink és népünk az ipar iránt viseltetnek. Nem értik sem magasb nemzetgazdászati eszméjét, sem culturális s az anyagi jólétet gyarapitó erejét.

A kiskoru s a szabadságra meg nem érett nép az iparszabadsággal csak ugy visszaél, mint minden más szabadsággal. Arra nézi azt is, hogy szabad nem dolgozni is, és szabad roszul is dolgozni. Mit a szoros czéhtestületi élet virágzásának idejében nem igen lehetett tenni büntetlenül. — Most ha lehet, annak s általában a munkának minden fegyelmétől, s ezzel nemsokára a munkától is ment, és szabad kiván lenni. Ha csak szerét teheti más bármily tengő életmódnak, szivesen elaszitja a munkát magától.

A munka nagy, magas és nemes elve, mint a függetlenség és szabadság, az erény s erkölcsi érzet, az anyagi jólét egyik kutforrásáé ismeretlen még előtte. Rá csak a megélhetési kényszer hatásával bir többnyire, mióta a megszünt czéhtestülettel megszünt egyszersmind életállás is, társadalmi character és categoria, sőt kaszt lenni.

Nálunk még széltében uralkodó előitélet, hogy az iparos nemlehet müvelt, önálló szabad ember és ugynevezett ur! Hogy ilyen csakis a birtokos, hivatalnok vagy általában munkálatlanul élő ember lehet. Az iparos e magasb categoriákból ki van zárva. A ki tehát be akar azokba jutni, mindenekelőtt főtörekvése az iparnak hátat forditani. — Ha benne van, igyekszik tőle, ha csak szerét teheti menekedni. Anynyira lenézettnek, megvetettnek véli azt maga, különösen mióta még testületét is, mely büszkeségét fentartotta, a czéhet, elvesztette. Tanulmányoznunk kell ez irányban kis városaink iparkörei szellemét, honnét magát az ipar maig leginkább ujonczozza.

De nem is csoda. Iparos életünk és viszonyaink valóban nem igen kecsegtetők az ujabb időben; és naponkint jobban satnyulnak jelenben. Mióta a czéhek hanyatlottak és kimultak, évtizedek óta már iparos nevelésre semmi sulyt sem fektettünk, semmi gond sem fordittatott. A felavatás és felszabaditás, a mesterré képesités már csak üres ceremoniale volt. Sajátlag pedig annyit jelentett, hogy egy idegen, elhagyott gyermek felvétetett az iparos családja által inkább házi szolgává, mintsem mesterinassá s iparujoncczá, a gyermekek dajkájává, futógyermekké, kin mindenki az ütlegig tölthette kedvét a mestertől és mesterné asszonytól az utolsó legényig.

ton határozott fölényben vannak az oroszok fölött.

Ami a Sipkaszorosban duló harcz legutóbbi stadiumát illeti, ennek a törökök által több magánhir által jelentett elfoglalása véget vetett volna. E magánhirek a következők:

A „Temps“ egy szerinte illetékes forrásból jelenti, hogy Szulejman pasa megvivta a Sipkaszorost, 15 ágyut zsákmányul ejtett s már Gabrovánál verekszik.

Konstantinápolyból azt jelentik az „Observer“-nek szombatestéről, hogy Szulejman pasa azt táviratozta, hogy négynapi harcz után a Sipkaszorost teljesen elfoglalta.

Nisbe azon hir érkezett tegnap, mint az uj „Pressé“-nek onnét távirják, hogy Szulejman pasa elfoglalta a Sipkaszorost s a nagyherczeg vezérlete alatt levő 30,000 oroszt 14 órai harcz után megverte. — Ez alkalommal 10,000 orosz elesett, a többit pedig a nagyherczeggel együtt Szulejman pasa körülzárta.

E hirek ugyan eddig nincsenek hivatalosan megerősitve, de tekintve, hogy különböző forrásokból eredve ugyanazon dologról egyértelmüleg szólnak, határozottan nem tagadhatjuk meg tőlök a hitelességet. Valótlanoknak semmi esetre, legfőlebb a törökök által a Sipkaszorosban nyert ujabb eredmények tulzásának tarthatók.

Ez utóbbi eset valószinüsége mellett szól a következő tegnapi keletü konstantinápolyi távirat;

Szulejman pasa egyik sürgönye a Sipkaszoros két fő-erődének bevételét jelenti. Egy drinápolyi sürgöny azt is akarja tudni, hogy Szulejman a harmadik erődöt szintén bevette és Gabrovát megtámadta.

A következő, szintén tegnapi keletü konstantinápolyi sürgöny ellenben hihetővé teszi a Sipkaszoros elfoglalását, sőt Miklós nagyherczeg elfogatását is: Szulejman pasa sürgönye a mult csütörtökről jelenti: A Sipka-szoros elleni támadások, melyek szerdán és csütörtökön megujittattak, csütörtökön naphosszat tartottak. Az oroszok ellentálltak, de csapataink által be vannak keritve, és valószinü, hogy a Sipkaszoros nemsokára a törökök kezébe kerül.

A tényállást a ma éjjel érkező táviratok remélhetőleg ki fogják deriteni.

Másképp áll a dolog azon hirekre nézve, melyek az ázsiai harcztérről érkeztek. Ezek hivatalos jelentéseken alapulnak, s igy föltétlen hitelt érdemelnek.

Ezek között mindenekelőtt azon nagy győzelem érdemel figyelmet, melyet Mukhtár pasa ujabban nyert az oroszok fölött. Ezt következőleg adja elő egy tegnapi keletü konstantinápolyi távirat:

Mukhtár pasa tegnapi sürgönye nagy csatát jelent a Karsz előtti sikságon, Zedikler mellől. A törökök először megtámadták és elfoglalták a kisili dombot. A péntek és szombat közti éjjelen Badiránból egy orosz hadtest érkezett az oroszok segitségére és szombatom reggel visszaakarta foglalni a törököktől a kisili dombot. Az ütközet nagy mérveket öltött és esti 5 óráig tartott. Az egész Karsz völgy szörnyü nagy harczmező volt; kétszáznál több ágyu működött. Az oroszoknak három támadása a kisili domb ellen visszaveretett a törökök által, kik a harczmező urai maradtak. Mukhtár pasa az oroszok veszteségeit 3—4000 halottra becsüli; a törökök vesztesége 1200 halott és sebesült. Ali pasa tábornok és egy török ezredes sebet kapott; — Mukhtár lova is megsebesült. Az orosz lovasság parancsnoka, Zozovajoff tábornok elesett.

Továbbá még két más a törökre nézve kedvező hivatalos jelentés érkezett Konstantinápolyba. Dervis pasa, batumi parancsnok, a következőket jelenti: A törökök pénteken megtámadták és szétrombolták a Kuszubán melletti erőditményeket, és megverték az oroszokat 300 főnyi veszteséggel. A törökök vesztesége 15 halott és 40 sebesült. — Egy harmadik jelentés Szuhum-Kaléból ered, melynek parancsnoka jelenti, hogy az oroszok több támadása visszaveretett. Az oroszok a kaukazusi menekültek hajóra szállitását is megakarták akadályozni. Négy orosz torpedóhajó egy török pánczélos hajót megtámadott, de a török hajó hármat közülök elsülyesztet; egy orosz hajó elmenekült.

* *

Mehemed Ali hadseregének azon ütközetből, melyben legutóbb megverte az oroszokat, a következő epizodot irja le a „Daily Telegraph“ egyideig jelen volt tudósitója: Tanuja voltam egy éjjeli támadásnak azon positió ellen, melyet Papkjöi közelében az oroszoktól elvettünk. Tegnap (23-án) a harcz szintere a völgy jobb vállát képező magaslatok alsó peremén volt. Az oroszok kénytelenek voltak a lejtő ellen támadást intézni, mert positiójok tarthatatlan volt; a domb eleje, melyet elfoglaltak, cserjével voltak boritva, mig a törököké mivelt talaj. Haderőnk eleinte két zászlóaljból állott, melyhez azután négy század erősités érkezett. Az oroszok azon kezdték a harczot, hogy 4 zászlóaljat a cserjébe rejtettek, s azután hirtelen megnyitottak két üteget, melyek mintegy esti 6 órakor heves tüzet szórtak a török positióra. Hogy milyen dühös volt a tüz, kitünik abból, hogy két óra alatt az oroszok 600 bombát vetettek dombunkra, 8 órakor az orosz gyalogság előre rohant gyors tüzeléssel. A törökök bevárták őket a völgybe s azután nyilt csatarendben szuronyszegezve rohantak le rájok. — Az oroszok rögtön megfordultak és futottak, de a cserjéshez érve, erősitést kapván, visszafordultak a támadásra. Szép holdvilágos éj lévén, világosan láthattam az egész harczot, mely gyönyörü látványt nyujtott. A törökök ismét rohamot intéztek s erős tusakodás folyt, az oroszok mindinkább hátra szorittatván.

Száli és Backer pasa jól helytt tartották embereiket, gondjuk lévén rá, hogy ne kövessék az ellenséget nagyon messzire, s ne tegyék ki magokat vigyázatlanul. Az oroszok többször ismételték a támadást egész éjjel. — Éjfélkor Száli és Backer pasa rövid pihenőt tartott. Midőn eltávoztam, a támadások visszaverettek s még mindig hallhattam a lövöldözés folyását. Attól tartok, hogy veszteségeink igen sulyosak, de a siker fontosságát nem lehet tulozni. A törökök kitünően harczoltak: most meg vannak erősitve s ha positiójokat megtartják, képesek lesznek komolyan fenyegetni az orosz balszárnyat.

Gambetta beszéde.

Azon beszéd, melyet Gambetta Lille-ben tartott s mely miatt őt a kormány vád alá helyezteti, lényegesebb pontjaiban következőleg hangzik:

Joggal mondták, hogy főleg népes és munkás democratiában kell a törvényt valósággal valósos tiszteletben s becsben tartani. Mi sem veszélyesb, mi sem romlasztóbb, mint azt látni, hogy a törvényből a szenvedélyek és párt-cselfogások durva eszköze lesz, midőn a roszul értelmezett s alakjából kiforgatott akotmány örve alatt, a gyülölet s a harag magvait vetik el s fölébresztik azt, a mi a politikában legroszabb, a harag és a boszu érzetét. S akkor a harcz más napján, a szenvedély kiegyenlithetlen indulataival áll szemben az ember, melyeket vakokká tesz az igazságtalanság, kérdi magát, minő jogczimen lehetnek az igazságszolgáltatás tényei ily hasonlók a boszuhoz. Ez rosz, uraim, vészthozó mindenkire. Számüzni kell hát a boszu ily szavait a politikai nyelvből s a szeretet s az igazság szavait tenni helyébe.

De azt ismételni kell, hogy a kormányon áll eldönteni, mily mérvben akarja magát kitenni aze részben oly rettentő felelősségnek. Mi magunk mindig a mérséklet terén leszünk, de azért tisztán látunk s nyilván beszélünk s meg fogjuk mondani idején mindazoknak, kik a nemzet ellen e hallatlan harczot kezdték, hogy maguktartása el leszen itélve s hogy épen az fogja mérsékletre hangolni legyőzőiket.

Az általános szavazatjog, melyet — tegyük föl hogy nem távoznak el a törvényes talajáról — hat hét mulva megkérdeznek, szemben fog állni a köztársasági többséggel, melyet maga szervezett s választott meg, s melynek megbizatását politikai kombinácziók tépték szét. Ha az általános szavazatjog csak arra szoritkoznék, hogy egyszerüen és kizárólag visszaadná ama 363-nak a mandátumot, kire rábizta azt tizenhat hóval ezelőtt; ha nem menne tovább s tisztára ismételné 1876-iki itéletét, ez is jelentős, igen döntő tény lenne ugyan, de engedjék meg kimondanom, hogy ne lenne elégséges.

Nem lenne elégséges több tekintetből: először, mert nem képezne elég erélyes és határozott választ s tiltakozást a május 16-ki tény ellen; továbbá, mert nem adna az ujonnan választottaknak elég tökéletes tekintélyt arra, hogy végezzenek a habozás s alakosdás eme politikájával.

De ma, 1877. aug. 15-én ki lehet mondani, hogy ezt az igazságot az általános szavazatjog csodálatosan megértette; s az értesülések, melyeket birunk, s melyek a franczia terület 533 kerületének mindegyikére nézve teljesen megbizhatók és körülményesek, feljogositnak arra, hogy kimondjuk, mikép az általános szavazatjog nem áll meg a 363 ujra megválasztásánál s jelentékenyen fogja még szaporitani a köztársasági képviselők számát.

Bevallom uraim, hogy ez a csatlakozás az, mely kezeskedik diadalunkról. S önök érteni fogják most már, miért merem mondani, nem átalánoskodva, de részletezve, kerületről kerületre, hogy a köztársasági párt diadala fölötte áll minden kétségnek, fölötte a közigazgatás minden roszakaratu fogásának és eselének. Sőt ezek idézik elő a diadalt, mely megszabadit a bonapartisták s clericalisok uralmától.

Igen, a bonapartisták azok, kiknek tulsulyuk van a május 16-ki kormányban, s a kikkel a herczeg uraknak egyezkedniök kell; a bonapartisták azok, kik lapokat tartanak, s azokban bünre ingerelnek; a heves bonapartisták azok, kiknél az álkodás egész a czynismusig megy; ők azok, kikre most a teljes leveretés sora rá került. Mert számuk csökkeni fog, s hogy minő emberek buknak el a harczban; önök meg fogják látni uraim!

Még óvnom kell önöket némely hirlelésektől melyeket terjeszt s táplál a sajtó aljas része, s mely arra czéloz, hogy bármikép nyilatkozzék is souverainitásában az általános szavazatjog, bármennyire szüljön is — nem mondom, hogy teljes szabadságában, mert hisz mindent elkövetnek, hogy megszoritsák azt, de teljes akaratával — köztársasági többséget: nem fogják azt számba venni. Óh uraim, olyasmi ez, a mit a csatába nemes előtt szokás mondani; de mikor visszatérünk a harczból, mikor a sors nyilatkozott, másképp beszélünk.

De mit is beszélek én a sorsról? Ha a legjobb hatalom, a mely előtt mindenki kell, hogy meghajoljon, nyilatkozni fog, ne féljenek, hogy valaki elég bátor legyen szembeszállni azzal. Ne higyjék, ha a francziák milliói, a parasztok, munkások, polgárok, a szabad franczia föld megannyi fiai választottak, s épen a föltett kérdésben döntöttek; ha megmutatták szándokukat, kinyilvánitották akaratukat, ne higyjék, hogy akadjon egyetlen ember, legyen bár a politikai vagy közigazgatási létra bármelyik fokára állitva, a ki ellen tudna annak szegülni.

Ha Francziaország hallatta souverain szavát, higyjék el uraim, az előtt vagy meg kell hódolni, vagy vissza kell előle vonulni.

A Sipkaszoros.

Ezen a most oly makacs és érdekfeszitő harcz szinhelyéül szolgáló szorosról Peterman a következőket mondja:

„A virágzó ipararól nevezetes Gabrovától, — mely körülbelül 1300 lakházat, több templomot s több nagy mühely-épületet számlál, délre kanyarodik az ut. A városhoz közel ömlik a Kosericza patak a Jantra folyóba; a zuhogó viz mellett fölfelé visz az ut s festői pontokat nyujt a völgy északi emelkedőjén, hol a Panicsarka egyesül a Kosericzával. Kiérve a Kosericza-völgyből, mely délnyugatra magas bérczek közé vonul, délnek haladva elérjük a Cserveni Breget. (Vörös hegy.) Piroslö szirtfalak közt megyünk tovább, mig nem elénk bukkan a legelső őrház. (Karaula.) Mélyen alattunk, a völgy keleti részén fekszik a Szveti Szokol (Szent sólyom) kolostor, melyhez pompás erdőségen át egy utszoros vezet.

Feljebb kapaszkodva elérjük a második és harmadik őrházat, 1246 méter magasságban a tenger szine felett. Innen messze elláthatunk észak felé. Tisztán kivehetjük Gabrovát s az onnan egyfelől Plevnáig, másfelől Tirnováig kigyózó utakat. Délfelé ez az utszoros európai Törökország szivébe, Filippopel és Drinápoly felé vezet. A Sipkaszoros nagy strategiai jelentősége e pontról azonnal szemünkbe ötlik; fontossága mellett a dalok és mondák is tanuskodnak. Itt harczolt Marko, a szláv hős, sokáig a török ellen. A legmagasabban fekvő őrház mögötti keskeny sziklageринczről lelát a szem Kazánlikba, a rózsavölgybe, melyről annyi elragadtatással irnak az utazók.

Valósággal két különböző világ fekszik előttünk. Éjszakra egyhangu zöld sikság terül, mely közbeszőtt erdőségeivel alig-alig kinál nyugpontot a szemnek. Délre, szédítő mélységben alattunk, rengő kalászok, rózsakertek szelik egymást, — csillogó vizvonalak futnak keresztül-kasul a dus földeken, s a sürü diófaerdők lombjai közül barátságosan emelkednek ki a török falvak, piros házfödeleikkel, fehér minaretjeik sorával. Mintha egy varázs ütésre Eurpából Kis-Ázsiában teremnénk.

Lefelé az ut eleinte erősen kanyarog, később egyenessé s inkább meredekké válik. Mig Gabrovától a szoros csucspontjáig 4½ órát tart az ut, lefelé a 700 méterrel lejebb fekvő Sipka faluig mindössze egy órába tart. Szekér ezen az uton nem igen járhat. Sipka jókora helység; 800 bolgár ház s két templom van benne. Észak felé erdős szakadék köriti; délre feküsznek dusan jövedelmező rózsaligetei.

Kazanlikhoz nem messze, rózsakertek és diófák közt félig eldugva, fekszik a festői Hankiöj falu, hol kizárólag törökök laknak, Sipkától Hankiöj egy órajárás. Hankiöjt elhagyva, egy óra mulva Kazánlikba érünk, mely a valódi mohamedán városok jellegével bir. Kanitz 22,000 főre teszi a lakosok számát. Kazánlik a rózsaolajgyártás központja Thrácziában. A 122 rózsaolajgyártással foglalkozó trák helység közül 42 a kazánliki völgyhöz tartozik. Az összes 1650 kilogramm olajból 950 kilogrammot ez a völgy produkál. Kazanliktól keletre a Travna Balkánon át Travnába vezet az ut. — A sokat emlegetett Hain-Bugház még jóval távolabb esik kelet felé.“

A török sebesültek részére szerkesztőségünkhez ujabban a következő adakozások küldettek be;

Özv. Silbermann Fanni 5 frt — kr.

Munkácson a 65. gyalogezredhez tartozó tartalékosok fegyvergyakorlatra behivatván, ezen tartalékosok I-ső szakasza ez alkalomból a török sebesültek javára katonai rangjukhoz képest zsoldjokból adakoztak 10 frt — kr.

Az egerbegyi fiatalság által aug. 19-én tartott mükedvelői előadás alkalmával begyült összeg 33 frt 50 kr.

Kalocsán az ottani ifjusággal egyesülve többek által rendezett tánczmulatság tiszta jövedelme 90 frt — kr.

Badacsonban aug. 20-án rendezett népmulatság alkalmával történt adakozások 93 frt 80 kr.

A b.-csabai iparos ifjak önképző és segély-egylete által aug. 19-én rendezett tánczvigalom alkalmával történt fölülfizetések 8 frt 60 kr

Az érsekujvári torna-egylet által rendezett tánczvigalom eredménye 15 frt — kr.

Bozóky József küldeménye Kun-Szent-Mártonból, mint az ottani fiatalság által rendezett „augusztialis“ jövedelme és az ezen alkalommal, valamint az aug. 19-én tartott népgyülés alkalmával történt adakozások összege 102 frt — kr.

Vas Tamás ref pap küldeménye M.-Vásárhelyről 20 frt 60 kr.

Hetyésy István ev. lelkész küldeménye Simonyiból, mint az ottani népgyülés alkalmával történt adakozások összege 22 frt 5 kr.

Budai Ferencz Csongrádról — frt 76 kr,

Budapesten „Egy a fehér ló vendéglőben összejött baráti kis kör Lajos estély“ alkalmából a vendéglős hozzájárulásával adakozott 13 frt 50 kr. és két ezüst forint.

Ehhez adva mult számunk kimutatását 966 frt 63 kr.

1 arany, 1 lira és 1.5 kros fillér.

Az eddig begyült összeg 1381 frt 44 kr. 1 arany, 1 lira, 1 5 kros fillér és két ezüst forint.

*

A munkácsról beküldött fönnebbi 10 frthoz adakoztak: Penyegey Sándor, Szitha Ferencz, Szalay Lőrincz, Pituk László, Fehérvári János, Varga János, Toldi Ignátz, Valla Jenő, Buzinkai Gábor, Pásztor Sándor Mandics Béla, Literáti István, Lázár Vilmos, Makai Mihály, Benécs Gusztáv, Molnár Bertalan, Balaithy Móricz, Vajda Gerzson, Nagy Ferencz, Szintay János, Szigethy Gyula, Dicső András, Fehér Dániel, Miskó Károly, Jászay László.

*

A Kalocsán aug. 19-én tartott tánczvigalom alkalmával külön adakoztok:

Hopf János kanonok 3 frt, Simig Rezső 1 frt, Tomsich Mátỳ. 1 frt, Reichl család 2 frt, Harlikovich Máty. 1 frt, özv. Mészárosné 1 frt, özv. Szauterné 2 frt, Behr Lipót 1 frt, Laszlovszky Adolf 2 frt, Kaszay István 1 frt, Hörl Antal 1 frt, Halmay Károly 1 frt, Dobos Sándor 1 frt Ravizza Mór 1 frt, Szabélyy Antal 1 frt, Moder Ferencz 1 frt Bürger Adolf 1 frt.

*

Badacsonban aug. 20-án a töröksebesültek javára rendezett népmulatság alkalmával történt felülfüzetők névjegyzéke: N. N. 1 frt 70 kr, if. Magyar Károly 1 frt, Russo Lajos 2 frt, Kántor Márton 70 kr, Kántor Mór 70 kr, Hiller Ignácz 30 kr, Márton Gáspár 70 kr, Leszner Ferencz 70 kr, N. N. 1 frt, Schvarcz László 70 kr, Farkas László 70 kr, Németh Pál 70 kr, Csényi János 30 kr, Erdőssy Lajos 20 kr, Töreky Aladár 2 frt, Vlasics Ferencz 30 kr, Csala Gergelyné 20 kr, Kovács György 1 frt 80 kr, Hochstetler Lipót 20 kr, Lusztig József 10 kr, Vastag Pál 10 kr, Szücs Ferencz 20 kr, Simonffy István 20 kr, Seller Adolf 20 kr, Posta Ferdinánd 70 kr, Saáry A. 40 kr, Nagy S. 4 frt 70 kr, Rozenberg N. 20 kr, Kovács Rezső 40 kr, Garger N. 60 kr, Viosz Béla 90 kr, Csendes József 70 kr, Polizer Ferencz 1 frt 10 kr, Székely Emil 70 kr' Schneidhofer János 70 kr, Károlyi Margit 40 kr, Ányos Tivadarné 90 kr, Ádám Antalné 40 kr, Takács Jenő 1 frt 60 kr, Skublics Mihály 1 frt, Koller Ferencz 20 kr, Erhart István 1 frt, Dobossy Mari 60 kr, Csigó Pál 3 frt. Bertényiné 1 frt 20 kr, Galba Lajos 70 kr, Kisfaludi Sándor 40 kr, Végh Bezerédy Jánosné 1 frt. Fackh Gedő és családja 5 frt, Szücs Istváné 40 kr. Virág eladásbói 8 frt 80 kr, Szőlő eladásból 5 frt 44 kr. Belépti jegyekből a kiadásokat levonva 34 frt 6 kr. Az összes jövedelem 93 frt 80 kr.

*

A b.-csabai iparos mulatságánál fölül fizettek a következők:

Takács Árpád, Takács Lajos, Eckstein Jakab. Mokos N., Fábry Károly ügyv, Somlyai Zsigmond, Mátyus József, Vidovszky Gyula és Dobay Sándor á 50 kr., Molnár Soma és Frada János á 1 frt 50, Borgert 10 kr., és N. N. 1 frt, összesen 8 frt 60 kr.

*

Az Érsekujvártt tartot tánczmulatságnál fölülfizettek:

Paulus Ignácz 1 frt, Hanlik József 1 frt, Druga M. 1 frt, Druga József 1 frt, Kőszeghy Ferencz 1 frt, Turtsányi Ödön 1 frt, Gyurkovics Antal 1 frt, Gyurkovics N, 1 frt, id. Druga István 1 frt, Peitl Antal és neje 1 frt. Bukovinszky S. 1 frt, Dióssy István 1 frt, Meszlényi A. 50 kr., Frenyo N. 20 kr., Skoday J. 20 kr., Kálmán G. 20 krajczár.

*

A Simonyiból küldött összeghez hozzájárultak:

Zongor József 3 frt, Hajas Dávid 2 frt, Hajas József ifj. 2 frt, Hetyésy István 1 frt, Hajnal Samu 1 frt, id. Hajas Sándor 50 kr, Nagy Samu 50 kr, Hofman Pál 40 kr, Pik László 2 frt, Ingovics Lajosné asszonyság 1 frt, Mód Lénárd 50 kr, Tömböly József 30 kr, Balassa Gyula 20 kr, Dugovics Antal 1 frt, Ködös János 30 kr, Neuman Mayer 25 kr, Klein Éliás 30 kr, Smorcz Jakab 15 kr, Fischer N. 10 kr, Kohn N. 10 kr. Fischer Abraham 10 kr, Balassa Dávid 10 kr, Szücs Samu 10 kr, Hajas László 10 kr, Csizmazia István 10 kr, Kun András 10 kr, Kun István 10 kr, Hajas Sámuelnő 1 frt, Veiner Ignácz 10 kr, Szücs László 15 kr, Szücs József 10 kr, Hajas Istvánnő 20 kr, Magasi László 10 kr, Horvát Péter 30 kr, Hajas András 50 kr, Szabó Lászlónő 30 kr, Kutasi Pál 5 kr, Lampért Gábor 10 kr, Ádám Sándor 10 kr, Ádám Pál 10 kr. Jugovics Lajosnő 20 kr, Brukk Jakab 5 kr, id. Hajas József 10 kr, Hajas Sándor 10 kr, Hajas Dávid 10 kr, Hajas Károlynő 10 kr, Tóth Lajos 10 kr, Hajas Lajos 20 kr, Kakas Mihály 20 kr. A mi kitesz összesen 22 frt 5 kr, ugyaninnen vettünk meg 4 és fél klgram tépést. mit más helyen nyugtázunk.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

Előfizetési árak:

Szeptember hóra	—	1 frt 80 kr.
Szept.—Októberre	—	3 frt 60 kr.
Szept.—Novemberre	—	5 frt — kr.
Szept.—Deczemberre	—	6 frt 80 kr.

Lapunk minden nap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizetés a hónap bármely napján megkezdhető

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postantalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadóhivatalába (himző utcza 1 szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés“ kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

— Rudolf trónörökös tegnap este érkezett Zárába s onnan ma utazott tovább. Zárában a helytartó meglátogatta a főherczeget a hajó fedélzetén.

— Lajos napján Veszprémben, mint már röviden érintettük, kedélyes banquettet tartottak. Levelezőnk arról tudósit, hogy a kitünő estély Huszár János vendéglőjében folyt le. — A felköszöntések sorát Benkő István kezdte meg lelkes szavakban, éltetve az ünnepelt nagy hazafit. Utána Balázs Géza vette át a szót, ki felolvasta Kossuth legujabb levelét, mire a társaság általános lelkesedés között elénekelte a „Kossuth Lajos azt üzente“ dalt s az ünnepelthez a következő tartalmu sürgönyt menesztette: „Veszprém város számos lelkes polgára, névnapja előestéjén összegyülvén szivük mélyéből kivánják, hogy a magyarok istene hazánk legnagyobb fiát a haza javára még igen sokáig éltesse.“ Elfogadtatott aztán Husvéth János azon inditványa, hogy levél is küldessék neki, melynek szerkesztése s elküldésére Kovács Imre, Benkő István, Husvéth János, Balázs Géza, Balogh Károly, Nemcsik János lettek felkérve. Beszéltek még melegen Kovács Imre, Nemcsik, Benkő, Balázs, Balogh Károly stb. A kedélyes társaság egész éjfél utáni kettőig volt együtt. — Makóról, mint velünk tudatják, ily tartalmu sürgönynyel üdvözölték Kossuthot: „Becses névünnepe alkalmából sietünk önnek hazánk legnagyobb fia mély tisztelettel párosult üdvözletünket és szivünk legbensőbb érzetéből származott azon óhajtásunkat kifejezni; tartsa isten drága életét és egésségét az emberi kor legvégső határáig, hogy ekként önnek korszakalkotó keze által a magyar nemzet dicsősége és nagyságának emelt templom oltára előtt minél tovább lehessen nemzetünknek alkalma hálás tisztelettel adózni.“ — Kossuth-ünnep Szegeden is szépen folyt le. Augusztus 26-áról irják lapunknak: Felső kerületi népkörünk, mint minden évben, ugy tegnap is a tagok rendkivüli nagyszámu részvéte mellett ünnepelte meg „Lajos napját.“ De ezidei Lajos esténk annyiban különbözött az eddigiektől, hogy most abban a szabadelvü-párt ugynevezett intelligens osztályából is, félre téve minden politikai pártkülönbséget, tekintélyes számmal jelenvén meg, nagy mértékben emelték az ünnepély diszét. Az első felköszöntés szeretett elnökünk által, az est ünnepeltjére, hazánk nagy fia, Kossuth Lajosra mondatott. Elnökünk kiemelte, hogy a mitől isten óvjon, ha a török fegyvereknek nem sikerülne a bennünket létérdekünkben fenyegető keleti kérdést nélkülünk megoldani, ugy nem lehet messze az idő, midőn mi Kossuthtól nem kérni, de követelni fogjuk, hogy jöjjön haza, s mentse meg hazáját. — Ajánlatára egy sürgöny menesztetett Ozman pasához Viddinbe, melyben ezen Kossuth ünnepély alkalmából hazafias lelkesedéssel emlékszik meg Szeged polgársága a török testvérnemzet sorsáról és további győzelmet kiván fegyvereinek. Vendégeink részéről szintén mondattak lelkesült felköszöntések a népkörre s annak érdemdus elnökére. A vacsorát reggelig tartó tánez követte, melyben Szeged népei nagy számban vettek részt.

— Ozman pasa, mikor a plevnai győzelemért a szultántól megkapta a diszkardot, megesküdött serege előtt, hogy azt addig fel nem köti, mig az oroszokat a Dunán át nem kergeti. Adj' isten, hogy felköthesse mielőbb.

— A király születésnapja Raguzában. Egy angol lapnak irják e sorokat: Itt Raguzában Ferencz József császár születésnapját katonai szemlével ünnepelték meg, melyet azonban a lakosok nem néztek meg, bár egész százával sétáltak a téren. — A nép e távolmaradása sok magyarázatra adott alkalmat. A hivatalos személyeken kivül más nem volt jelen csak a török, a franczia és az angol consulok gálában, és nejeikkel, kiket a térparancsnok külön meghitt. A többi consulok távollétük által tündököltek. Csak hat idegen volt jelen, pedig Raguzának és Grabovának több mint 10 ezer lakosa van.

— Dömötöri Németh János, szabadság harczunk egyik igen derék bajnokának, s egykori honvéd (huszár) ezredesnek, ma délután volt a temetése. A kilenczvenegy éves agg koporsója köré bánatos szivvel gyültek: fia, Német Albert orsz. képviselő, rokonai, honvédbajtársai, a honvédegyletek központi választmánya, s a menházi rokkantak. Az egyszerü szertartás után megindulván a menet, a koporsó után közvetlenül a választmány, aztán a család s a rokkantak mentek. Németh már 1809-ben a napoleoni háboru alatt huszár kapitány volt. Évek mulva nyugdijba lépett, de a szabadságharcz előtt V. Ferdinánd király őrnagygyá emelte s active szolgált; hanem midőn kiütött a forradalom, őszülő fejével, fiatal szivével nem késett a nemzet ügye mellé állani s Kossuth leküldé a ráczok ellen, hol a szent tamási harczokban dicsőséges részt vett; később Bem első szárnysegéde lett s ő vitte Erdély hőséenek a kormány elismerését, az egyetlen érdemjelet, mely nem rég az Aranysasban ki volt állitva. Mészáros Lázárnak benső barátja volt. A forradalom vége fele a mezőhegyesi ménes igazgatója lett, de állását el sem foglalhatá, mert a szerencsénk csillaga már lehunyt. Aradon elfogták s 15 évi várfogságra itélték. Bátyja, György püspök közbenjárása folytán azonban megkegyelmeztek neki s rövid fogság után kibocsátották, később ő felsége bizonyos kegydijat biztositott számára. Német csupa élcz, és derült kedély volt; a megyékben is szerepelt s mindig kardosan jelent meg a megye gyüléseken, sarkantyut viselt haláláig. A honvédegyletek központi választmányában minden ülésen ott volt, még a legutolsón, a májusin is. Rokoni összeköttetésben volt főuri köreinkkel, jó barátságban számosokkal széles e hazában, sokan gyászolják halálát. Lengjen béke hamvai felett.“

— A török sebesültek javára Mód Lajos ur Nemes-Dömölkről 4 kilogr. tépést küldött be szerkesztőségünkhöz. — Ugyanezen czélra Török Ilka Somlyó-Vásárhelyről 2 kilogr. tépést, melyet az iskolai szünidő alatt készitett, s Kaizer Ferenczné urnő Makóról 1 kilót és 800 grammot. — Köszönettel vettük s helyére fogjuk juttatni.

— A legujabb török győzelmi hirek leirhatatlan örömet okoztak a fővárosban. Az itteni főkonsulnál ma nagyon sokan tudakozódtak e hirek hitelessége iránt, de a nap folyamában a konzul hiteles értesitést még nem kapott.

— A császári találkozás alkalmával a német császár — mint a télhivatalos „Easter Budget“ irja — Ischl és Gasteinből visszajövet igy nyilatkozott: „Minél többet látok Ausztriából, annál jobban tetszik.“ Jó hogy azt is utána tette: „És a gondolat, hogy a német birodalom most nemcsak békében, de szives barátságban is fog élni szomszédjával, nagyban hozzájárul, hogy éltem utolsó éveit boldogokká tegye.“

— Csabaváros jóvá igyekszik tenni a mulasztást, hogy népgyülést nem tartott; holott oly tekintélyes városnak elől kell vala járnia. Mint lapunkat tudósitják, itt a török menekültek javára gyüjtés czéljából nagy mozgalom indult meg. A polg. kör választmánya Fábry Károly ügyvéd kezdeményezése folytán határozatot hozta, melyet a t. casinó is elfogadott, s a város is „hivatalos szin“ nélkül hozzá járulván, segélyét és támogatását megigérte. Folyó hó 26-án a gyüjtés a templomok előtt és a templomokban ki fog hirdettetni a nép figyelmébe s jó akaratába fog ajánltatni, s az mentől nagyobb mérvü adakozásra buzdittatni. Választatott egy 8 tagu végrehajtó bizottság; s a mai, casinóival közösen tartott ülésen 18-an vállalkoztak gyüjtésre, mely szám még akként fog kiegészittetni, hogy minden emberre ne essék több 100 házszámnál, s a város számonként szét osztatván a gyüjtést, kiki az általa választott vagy rá esett bizonyos számu házakban házról-házra menve fogja eszközölni. Reméljük, hogy a gyüjtőkhöz a város lelkes hölgyei is csatlakozni fognak, s az eredmény oly szép, s nagy lesz, minőt Csaba lelkes népétől várhatunk. Óhajtandó volna, ha hazánk más várossai, egyletei és társulatai is követnék e nemes „koldulás“ szép példáját. A szép számmal öszszegyült érdeklődők előtt, Kemény Mihály elnök Kossuth Lajos hazánk nagyfiának mai nap levő népnapja előestéjéről is megemlékezett, kit is a jelenlevők a legnagyobb melegséggel éljeneztek“.

— A budapesti országos rabbiképzőintézetbe való felvételre ezentul az intézet épületében (bodzafa- s bérkocsi utcza sarkán) jelentkezhetni, hol a fölvételi vizsgák f. évi szeptember hó 3-án, 4-én és 5-én fognak megtartatni. — Az intézetben szept. 2-án kezdődnek a beiratások. Az izr. községkerületi elnökök és az intézet állandó bizottsága most azon kérelmet intézi különösen az ország zsidó lakosaihoz, hogy sziveskedjenek a rabbiképezdei könyvtár gyarapitásához könyvekkel, vagy könyvek megszerzésére szánt pénzbeli adományokkal hozzájárulni. Különösen figyelmeztetünk arra, hogy a biblia és magyarázatai kiadványainak, s a talmud és a talmud-irodalom fontosabb munkáinak mennél több példányban való megküldése — miután szegény tanulók tankönyveiül szolgálandnának — nagyon kivánatos és örvendetes volna.

— Megszakadt távirdai közlekedés. A galaczi cs. kir. consulatus jelentése szerint Tultsche és Sulina közt a táviratozás mult hó 25-ike óta megvan szakadva, — továbbá Suchum-Kalé és Otchemtchiri helyekkel kaukasusi Oroszországban a közlekedés be lett szüntetve. Végre Penang és Singapore között a Kabel még mult hó 20-án megszakadt, miért itt a táviratok pósta-gőzösökön továbbittatnak, mi azonban a dijakban változást nem tesz.

— A magyar lisztnek tudvalevőleg messze földön jár a hire. De nemcsak a hire, hanem maga is. E tekintetben viszonyaink iránt az angol illető iparosok érdeklődését az is szépen bizonyitja, hogy Anglia és Irland 35 kiváló malomtulajdonosa, kik a bécsi gabnavásáron jártak, ellátogatott hozzánk is, elnökük: Frederic Richardson esqu. vezérlete alatt, hogy saját szemökkel győződjenek meg arról, mit bir termelni hazánk, s mire képesek malmaink.

— Andrássy gróf uj bon mot-ja, Minap egy diplomata a „régi iskolából“ elment Andrássyhoz és felajánlotta neki szolgálatait; de elébb meg akarta tudni, hogy mi a gróf politikája. — „Azt barátom három szóban foglalhatom össze“ mondá a miniszter. „Három szó, az nem sok“ felelt a diplomata. „Se több, se kevesebb“ viszonzá a gróf. „És mik e magikus szavak?“ — „Keine Dummheiten machen.“ — „De hisz ebben nincs semmi positiv; az ily programm megóvhat ballépésektől, de aktiv rendszabályokhoz sohasem fog vezetni.“ — Az igaz, felelt a miniszter, de nekünk csak azt kell tennünk, hogy e tervet szorosan kövessük, mert több mint valószinü, hogy mások fognak baklövéseket elkövetni, melyek hasznára válnak majd annak, ki a baklövéseket kerüli.

— A nemzeti tornaegyletnél Sept. 3-án kezdődik az őszi tornázás ugy a tagokra valamint a növendékekre nézve. Beiratások naponként d. u. 4 órától kezdve fogadtatnak el a csarnoképületben (ősz utcza 17 sz:) hol közelebbi felvilágositás is adatik. — tornaórák az eddigiek maradnak. Az elnökség.

— Borzasztó tüzvész pusztitott 23-és 24-diki közti éjjel Vönöczkön (vasmegyében.) Más forrásból már ma jeleztük a szerencsétlenséget, levelező szerint azonban az sokkal nagyobb volt, mint emlitettük. Roppant éjszaki szél mellett a felső falu vége gyuladt ki, s rövid idő alatt ¾ része a helységnek, mintegy 100 ház minden melléképülettel és a betakaritott gabonával a lángok martaléka lett. Ugyanazon éjjel és ugyanazon időben Sill mezővárosába (Sopronmegye) is belátogatott e rettegett vendég s ott is csakhamar 80 ház pusztult el. 24-én déltájban pedig Beleden ütött ki tüz, de ott csak 3 ház égett el, mert szerencsére egy jó zápor véget vetett a fékevesztett elem pusztitásának.

— Az aggteleki barlangban is megörökitették a török győzelmi hireket. A közelebbi ásatások alatt egy eddig ismeretlen üregre is akadtak, s annak cseppköves szép képződményeit mindjárt el is keresztelték. A barlang legszebb oszlopát elnevezték a „Plevnai diadal oszlopá“-nak. Egy turbánszerü alakzat is korszerü nevet kapott, „Ozmán pasa turbánja.“ Igy a kutszerü veszélyes lejárás, pedig „Gurko verem“ nevet kapott a keresztségben.

— Hirtelen halál. Egy középkoru, a munkásosztályhoz tartozó egyén tegnap Kőbányán az utczán összeesett, s rögtön meghalt, minek folytán hulláját bonczolás végett a Rókus-kórházba szállitották.

— Lonkai Antal, a „Magyar Állam“ szerkesztője mintegy 10 napra Balaton-Füredre utazott; nem pihenni, mondja lapja, hanem római utleirását folytatni. Addig tehát, mig ő ezzel bajlódik, olvasói pihennek; aztán ha ő elkészül, azok fognak kinlódni, (t. i. a tárczával.) Ime a viszonosság.

— Nimpha-táncz a szabad Dunán. Csinos látvány gyönyörködtette tegnap d. e. 10 óra körül azokat, kik a rakparton sétáltak. A Káldor-féle uszoda nőnövendékei, (m. e. 30-an) két csolnak által kisérve uszási kirándulást tettek a Dunán egész a fővámházi épületig. A partról megéljenezték az eviczkélő vidám lánycsoportot, a mint a czélpontig eljutottak.

— Több nagy malom, mint a Pannonia, Victória és Erzsébet legujabban távirdai összeköttetésbe hozatott a belvárosi központi távirdaállomással, mit az élénk forgalom tett szükségessé.

— Venczel Gusztáv tudósunk fia is nagy emberré küzködik. A 16 éves Pick Adolf gyakornok és Wenczel Gusztáv gymnasista (a derék tudós fia) „Magyar általános ifjusági és emberiségi egylet“-et gründoltak, elkészíték az alapszabályokat (P. elnök, W. titkár) s fölterjesztették a belügyminiszterhez. Ez azonban nem erősitette meg az alapszabályzatot a városi tanács véleménye alapján, mert az egylet, pláne pénzzel müködő önsegélyző egylet nem gyerekeknek való.

— Az orosz katonákról egy Erdélybe Oláhországból menekült zsidó szomoru képet rajzol. Azt mondja, hogy a szó szoros értelmében rongyosak, hazulról eljövetelük után tisztát egyáltalában nem vettek, s az éhség miatt elvesztették emberi kinézésüket. Az ő házához is voltak beszállásolva, de szobába helyezni nem lehet őket, mert a férgek szemmel láthatólag mászkáltak rajtuk.

— Épületes viszonosság. Bécsből irják, hogy a magyar sorsjegyek számára ott nincs beváltási hely. A bankoknál a sorsjegyeket hiában mutatják fel, ha véletlenül rájuk nyeremény esik, mert nem váltják be, mint megtörtént több esetben, midőn a nyerő jegyeket egész Bécsen keresztül hordozták. Még a bécsi Credit-Anstalt se váltotta be, mely pedig a magyar kormánynyal, mint mondják, szoros összeköttetésben áll. A Bankverein is hasonló szivességet tanusit, pedig a kibocsátáskor ugyancsak kövér provisióban részesült.

— Borzasztó szerencsétlenség történt N.-Váradon. Ugyanis Berkovics Jakab tejárus, kis fiát elküldte, hogy az udvaron lévő nyitott kutba behütött dinyét hozza be. A gyermek amint a kut fölé hajlott beleszédült, amint ezt meglátta idősebb fivére, szó nélkül a kuthoz rohant, de az abból kipárolgó rosz levegő és az ijedtség erőtt vett rajta, s belszédült, amire zaj keletkezett, s az apa megtudva a szörnyü esetet egyenesen belerohant a kutba, ahol azután összetörte magát. Mikor azután segély érkezett kiszabaditották a szerencsétleneket, az idősebbik fiut azonban még sikerült megmenteni. A roppant szerencsétlenség oka mint a „Szabadság“ irja, a kutból közölgő romlott levegő volt, mely elszéditette őket; még egy a szerencsétleneket kiszabaditani igyekvő román napszámos is beszédült, de idejekorán kiszabadittatott. Berkovics Jakab özvegyet és árvát hagyott hátra.

— Imea rokonszenv. Ez igaz. Konstantinápolyi állapot uralkodik a Károly kaszárnyában, a mennyiben 20—30 gazdátlan kutya tartja benne szállását és lopkodja el a katonaság menázsiját naponkint. A gyepmester már utasitást kapott, hogy a konstantinápolyi állapotoknak véget vessen s orosz módon rendet csináljon.

— Harczegy medvével. Vérfagylaló jelenetről irnak a kabola-pojáni erdőségből. Nemrégiben itt a garázdálkodó medvék megrohantak egy ökör-falkát s három darabot közülük szétmarczangoltak. A megrémült pásztorok lelkendezve futottak a kincstári erdők védjéhez, elmondván neki a szerencsétlen esetet. Kristófot, az erdővédőt hires és szenvedélyes medvevadásznak ismerte az egész vidék, most is kapott az alkalmon s anélkül, hogy az esetet bejelentette volna, egy erdőkerülővel neki indult a rengetegnek, hogy a medvéket leshelyről czélba vehesse. Csakugyan alig hogy a leshelyt elfoglalták, egy tehén nagyságu, 10—12 éves maczkó mutatkozott. Kristóf rá duplázott. A maczkó iszonyat orditva sebesen hátrált vissza az erdőbe. Az erdőkerülő is utána lőtt, de nem tudhatták minő eredménynyel, mert a medve az erdő sürüjében eltünt. Kristóf ujra megtöltötte fegyverét s a vér nyomán keresni kezdték a megsebbzett vadállatot. Alig boklásztak 100 lépésnyire, rá akadtak a dühödt ellenre. A medve a földön fetrengett, vérben forogtak szemei és sebét nyalta. A vadászok csak akkor vették észre, midőn már egészen közel voltak a medvéhez. Menekülni nem lehetett. A medve abban a pillanatban felszökött s Kristófra rohant. Ez lőtt, de a medve reáugrott és szétmarczangolta. A kerülő szintén lőtt, hogy társát megmentse, de a medvének oly szivós életereje volt, hogy ezt is megtámadta s kezét, lábát összetörte. Az iszonyu élethalálharcz után öt lövés következtében a medve elnyujtózkodott s kiadta páráját. Kristóf meghalt s a kerülő életéhez is kevés a remény. A medve bőre egy öl és négy láb hosszu, csak tenyeres talpa 14 hüvelyk.

— Az uzsorások virágkorában, a 120% mai napjaiban a halászlegények becsületes egyesülete 5%-kal kamatoztatja penzét a fővárosnál. Még 1839-ben kölcsönzött oda 800 frtot a szépitő bizottsági alapnak; de rosz időket élünk, most már szüksége van rá s fölmondta.

— Itélethirdetés. A kir. tábla a fenyitő törvényszék itéletét, mely szerint Árkay Sándor lakatosmester a Kerkápoly házban történt balesetet okozta gondatlanság miatt Kerkápoly helyett 600 frt birságra itéltetett, megváltoztatta és 300 frtra, esetleg 2 havi fogságra szállitotta le a büntetés kimérését.

Szinház, müvészet.

— Idyll, Csabán a szinházban, irja a „Békésm. Közlöny“, igen idyllikus állapotok uralkodnak. Az első padban vagy körszékeken egy pár rongyos utczagyerek veszekszik rendesen és zavarja az előadást, s pinczlik és egyéb kutyák ugatnak közbe. Ha a karzat még meetinget tartana, beváinék Amerikába.

— Prielle Cornelia kedden érkezik B.-Csabára s már szerdán megkezdi vendégszereplését Csóka Sándor szintársulatánál a szinkörben „Georges herczegnő“ czimü szinmüben. Ezenkivül csakis két darabban fog föllépni s ezek lesznek „Holt sziv“ és „Csacska nők.“ Vendégszereplése azért nem terjedhet hosszabb időre, mivel jövő hó 2-án már Pesten kell lennie. Prielle Cornelia asszony nem egyedül pályatársainak vendége, hanem egyszersmind a városé is, mely méltó fogadtatásáról gondoskodik.

— A népszinházban holnap, kedden „A zsandárt“ ismétlik, szerdán „Koziki,“ csütörtökön a „Kis gróf,“ pénteken „Kapitány k. a.“ a czimszerepben Vidmárral, szombaton azaz 1-én Soldosné első felléptéül „Tündérlak Magyarhonban“ kerül szinre.

Fővárosi ügyek.

— A fővárosi tanács megküldte Havas Sándor és dr. Halász Géza lóállitási bizottsági elnökök, a kerületi elöljáróságok, feleskűdött becsüsök, állatorvosok és vásárfelügyelőknek a m. k. belügyministeriumnak a lovak összeirása, osztályozása és tényleges avatására vonatkozó uj szabályrendeletét, hogy azt a f. é. szeptember hó 20 és 30-ika között foganatositandó lóösszeirás illetve lóállomány bejelentés és a valószinüleg még október havában megtartandó bizottsági szemle és osztályozás megkezdésére és foganatositására vonatkozó helyhatósági közelebbi intézkedések megtételéig tanulmányozzák.

— A vizafogói védgát épitését a 35% engedményt tett és elfogadott vállalkozók Wagner és Chatytalér már közelebb tényleg megkezdhetik, mi által az árvizi aggodalmak a fővárosi lakosságában tetemesen alábbszállhatnak. A miniszter engedélye a kellő területek 50 évre való kisajátitása iránt már meg van; a közlek. miniszter a város által most sürgősen arra kéretett fel, hogy ama telekrészek az adótelekkönyvben felvett tiszta jövedelmük 30-szoros összegének letétele mellett azonnal elfoglalhatók legyenek.

Törvényszéki csarnok.

Váltóhamisitás.

Ma folytattatott a dr. Buzna-féle pör tárgyalása.

A Preisz Arnim által bemutatott 600 frtos váltó megtekintetett, mely váltóra vádlott 450 forintot már törlesztett. Ezen váltó biztositására vádlott egy 400 frtra becsült ezüst ékszert deponált, melyet Plósz tanár adott át állitólag e czélra. Felemliti Preisz, hogy midőn a Buzna-Plósz-féle váltókat beperelni akarta, Buzna 2 db. váltót hamisitottnak jelentett ki, mig a többiekre nézve azt mondá, hogy megbizásból irta alá és beperesitésük ellen nincs kifogása.

Vádlott a bemutatott 600 frtos váltót elismeri, hogy Plósz névvel látott el, de megbizás folytán, az étszert Plósz adta zálogba, mi abból is kitünik, hogy később Zelinszky ügyvédnél is elzálogositá, és igy tudta, hogy a váltó fedezetére szolgált.

Dr. Plósz tagadja e váltóra való megbizást, az étszert chemicai czélra adta át vádlottnak.

A védelem által bekért szakértők a bün jelképül becsatolt váltókat vizsgálat alá vevén, egy váltót, melynek aláirását Plósz tagadta és az első izbeni szakértői vélemény is hamisnak mondott, mint aláirás, mint szövegirásra nézve Plósz irásának mondja.

Dr. Plősz nem zárja ki a lehetőséget, de nem emlékszik, hogy irta volna. Továbbá a szakértők a Dr. Ráth József aláirását szintén sajátkezü aláirásnak mondják. Ezek után Virdis Albert és neje — kiknél vádlott 1869. óta lakott — hallgatattak ki. Virdis a tárgyról mit sem tud, ellenben neje elmondja, hogy Dr. Plósz néhányszor látogatta meg vádlottat az utolsó napokban és ekkor a mennyire tanu magyarul ért, azt vette ki a heves párbeszédekből, hogy Dr. Plósz vádlottat a hamisitások beismerésére és szökésre beszélte rá, különösen a mit meg nem értett azt vádlott neki megmagyarázta.

Dr. Plósz határozottan tagadja ezt.

Polonyi védő több kérdést intéz dr. Plószhoz, miből kitünik, hogy Plósz 36—40%-ra vett fel vádlottal egyetemben pénzt a közös vállalatra, hogy a Sümegről irt levelekben említett váltók számára már nem emlékezik; hogy egy 200 frtos váltót ezüst vásárlásra használtak; de vádlott az ezüstöt ismét eladta és a pénzt elhasználta, minek folytán a váltót fizetéséből váltotta be.

A kir. ügyész a szakértők vélemény különbzete folytán felülvizsgálatra kivánja bocsátani a váltók elbirálatát, mit védő azon okból tart szükségtelennek, minthogy a törvényszék a közvetlen kihallgatás folytán és alapján a hitelt érdemlőséget dönti el. Erre a törvényszék a felülvizsgálatot mellőzi és dr. Plósz tanui meghiteltetését elrendeli.

Ekkor vádlott kér szót és a törvényszékkel tudatja, hogy tanu Plósz okmányhamisitás vádja miatt bünfenyitő vizsgálat alatt áll. A törvényszék nyomban megvizsgálván az erre vonatkozó iratokat, meggyőződik e körülmény alaptalanságáról. Dr. Plósz egy ajándékozási okmányon, mint tanu szerepelt és ezen minőségben hallgattatott is ki. Ennélfogva meghiteltetett.

Böck kir. ügyész ezek után előadja vádbeszédét. Végkövetkeztetésül bebizonyitva látja, hogy azon váltók is hamisak, melyeket a szakértők határozottan, az érdekeltek pedig feltételesen valóknak mondanak, a fizetési ivek felhasználásában a sikkasztás megállapitva van — Vörösmarty Géza által aláirt váltók által pedig csalást követett el vádlott. Mindhárom bünre kér 4 évi börtönbüntetés marasztalását. Sulyosító körölményül felhozván, hogy vádlott magzat elhajtás és mérgezés vádja alatt már vizsgálat alatt állott.

— Védő dr. Polonyi Géza a szakértők s tanuk összhangzó véleményére támaszkodva, a vádlott által be nem ismert hamisitásokat bebizonyitva nem látja, a sikkasztásról szó sem lehet, csalás sem forogván fenn, minthogy Vörösmarty Géza nem károsodott. Enyhitő körülménynek kéri tekinteni vádlott büntetlen életét, minthogy az ügyészség részéről hivatkozott vizsgálat vádlott felmentésével végződött, hogy vádlott egy korszerü szerencsétlenségnek áldozata, ki a nadályok kezeibe kerülve az uzsorások zaklatásai folytán tért le az erény utjáról, hogy vádlott már eddig is mennyire büntetve van, hogy a felszedett pénzeket a vállalat lenditésére használta és a vállalatból remélte visszavenni a rosz uton szerzett pénzeket, s hogy vádlott saját szükségletére szerényen költött.

A kir. törvényszék Buzna Ödönt a 200 frtos a 600 frtos, ugy a Thán-féle 800 frtos bünjelet képező váltók hamisitása vádja alól ugy a fizetési ivek sikkasztása vádja alól tényálladék meg nem állapithatása miatt felmenté, ellenben a többi váltókra nézve a hamisitásban és a Vörösmarty-féle váltósikkasztásában bünösnek kimondá és ezért a mai naptól számitva 3 évi börtönre itélte.

TÁVIRATOK.

Sz.-Udvarhely, aug. 27. (Az „Egyetértés“ távirata). Mintegy háromezer emberből álló népgyülésen roppant lelkesedés között határozat hozatott, mely szerint az idő elérkezett: megkövetelni kormányunktól, hogy az oroszok hóditását, a török integritás megtámadását minden áron megakadályozza.

Pétervár, aug. 27. (Hivatalos.) **Gorni-Sztudenből a következőket jelentik f. hó 26-áról: Csapataink tegnap megtartották állásaikat a Sipkaszorosban. Az oroszok vesztesége 30 tiszt és 400 katona volt halottak és sebesültekben. A harcz reggeli 9 órától esti 10 óráig tartott. Éjjel a törökök fris csapatokkal nagyon hevesen megujitották a harczot, mely még most is tart.**

F. hó 26-ika, délben: Csapataink megtartották állásaikat.

London, aug. 27. Wellesley ezredesnek f. hó 6-ikán kelt, s lord Derbyhez intézett sürgönye az orosz kegyetlenségekről a következőket mondja: Ő „nem volt“ a legkülső vonalon, s személyesen „nem ment“ azon helységekbe, hol az oroszok állitólag kegyetlenkedtek; de beszélt számos oroszszal és angollal, kik teljes hitelt érdemelnek, s az ütközetekben jelen voltak, s egyetemleg azt állitják, hogy ők soha „nem láttak“ az oroszok által egyetlen kegyetlenségi tényt sem „elkövetni.“ Ő minden értesülésből azon szilárd becsületes meggyőződést szerezte, hogy az oroszok ellen emelt vádak teljesen valótlanok. Minden angol laptudósitó határozottan tagadta, hogy valaha látott volna kegyetlenséget az oroszok által elkövetni, sőt odanyilatkoztak, hogy az oroszok nagyon jól bántak a török foglyokkal, s ezekkel még saját részöket is megosztották. Hallotta, hogy az oroszok több helyen raboltak; sok rablást és gyujtogatást a bolgárok követtek el, ámbár az oroszok ebben törekedtek megakadályozni azokat. Wellesley végül dicséri az orosz katonákat s azt mondja, hogy ezek bármi kegyetlenségre „teljesen képtelenek.“

KONSTANTINÁPOLY, auguszt. 27. (Az „Egyetértés“ távirata.) **Öt nap óta a harcz a legnagyobb elkeseredéssel foly a Sipkaszorosban. Itt hire jár — annélkül, hogy hivatalos megerősitést nyert volna — hogy a Sipkaszoros némely erőde a törökök által már elfoglaltatott volna. Szombaton délután az oroszok Ajaslárra ujból támadást intéztek, de teljesen visszaverettek. Az oroszok rendetlen futásban menekültek. Most érkezett a hir, miszerint Ozmanbazárnál a törökök ismét fényes győzelmet arattak.**

Pétervár, aug. 26., éjjeli 10 órakor: A főhadiszállásról érkezett legutóbbi hirek szerint csapataink a **Sipkaszorosban** egy hüvelyknyit sem adtak föl állásaikból. Eddig teljesen alaptalanok azon hirek, mintha a törökök a Sipkaszorosban több védmüvet elfoglaltak volna.

BÉCS, aug. 27. A „Polit. Corr.“-nek **Belgrádból mai kelettel ezeket távirják: A tegnapi minisztertanács Milán elnöklete alatt elhatározta, hogy a szerb hadsereg az orosz hadsereggel cooperáljon Bulgáriában. Egyidejüleg hadtest-parancsnokokul a következők neveztettek ki: Horvátovics, Nikolics, Lesjanin, Proties, Alimpics és Vlajkovics. — A szerb felkelők Szerbiában időző küldöttsége a felett alkudozik a hadügyminiszterrel, hogy szerb szabad-csapatokat alakithassanak szerb tisztek vezénylete alatt, s hogy ezek a bosniai felkelő táborba küldessenek, s hogy valamennyi bosniai szabad-csapatok felett a főparancsnokságot Szerbia gyakorolja. A szerb kormány kevés hajlandóságot mutat a beleegyezésre. A minisztertanács elhatározta, hogy valamennyi párt kiengesztelését fogja kezdeményezni, ha sikerülend egy coalitionalis-ministerium alakitása. A hadüzenet előtt egy rendkivüli skupstina fog összehivatni. Zacsev herczeg az orosz főhadi szállásról a fejedelemmel, Risztiesesel és a hadügyminiszterrel értekezik.**

Pétervár, aug. 27. (Hivatalos.) Arcas főhadsegédnek f. hó 26-án Nikolájevben kelt jelentése a következőket mondja: Az általam a rumeliai parthoz küldött „Livadia“ yacht f. hó 24-én reggel Kavarnához érkezett, a hol egy háromárboczu monitort tengernagyi lobogóval, egy kétárboczu monitort és egy fregátot látott horgonyozni. Később Várnához érkezve, egy monitort és 14 hadi s kereskedelmi gőzöst vettek észre. Az öböl kijáratánál a „Livadia“ egy török bárkával találkozott, melyet fölgyujtott, miután előbb a személyzetet partra szállitotta. Egy nagy és egy kis török monitor üzőbe vette a „Livádiá“-t, mely utóbbi Szebasztopol felé irányozta futását, s könnyebség végett szénkészletének egy részét a tengerbe dobta. Viradatra már 7 mérfölddel volt előbbre, s délre szerencsésen megérkezett Szebasztopolba. Délután 2 óra tájban a török monitorok közeledtek a kikötő bejáratához s ágyuzni kezdték az ütegeket, de a lövegek nem jutottak oda. — Miután ütegeink válaszoltak, a monitorok 30 percz mulva eltávoztak Szulina felé.

Arcas főhadsegédnek egy másik, a tengerészeti miniszterhez Nikolajevből f. hó 26-ikáról intézett távirata a következőleg hangzik: Nagyméltóságodnak már tettem jelentést a Selkovinkoff által küldött „Konstantin“ gőzös felől, mely a legválságosabb pillanatban érkezett Garrába s az ottani őrségnek a legnagyobb segélyére szolgált. Erre a „Konstantin“, miután egy napot Novoroszijokban töltött, Szuhumba ment, hol f. hó 23-ika és 24-ike közti éjjel egy nagy monitort a légbe röpitett, mely valószinüleg elveszettnek tekinthető. Három akna fölrobbanása után egyik gyorshajónk megtámadott egy ellenséges gyorshajót, mely alkalommal Piszavenszky hadnagy a fején megsebesülve a vizbe bukott. A parancsnok megmentette a hadnagyot s az ellenséget visszautasitotta. Hajnalkor a „Konstantin“-ról két török gőzöst vagy monitort láttak jönni, minek következtében a „Konstantin“ összegyüjtötte gyorshajóit s Jaltába ment. A „Konstantin“ parancsnoka minden tisztjét és az egész legénységet dicséri vitézségeért. Ámbár gyorshajóink egy török monitor megtámadásakor egy kórházban kiütött tüzvész által megvilágittattak s mind a monitorról, mind a partról lövettek, szerencsére mégsem vesztettek egyetlen halottat sem. A fentieket megsürgönyzöm a császárnak.

Konstantinápoly, aug. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) **Mukhtár pasa jelenti, hogy az oroszokat Kurukdaránál nyilt csatában megverte, s hogy az oroszok 4000 embert vesztettek.** (Lásd „Török győzelmek czimü czikkünket.)

London, aug. 27. A „Daily News“ harcztéri tudósitójának egy kimeritő jelentését hozza, mely a Sipka-szorosnál folytatott csatákról ezeket mondja: a Sipkaszorost eleinte csak 3000 orosz védte, most a védők száma 13.000 emberre nőtt. A törökök ereje állitólag 50.000 emberből áll. **Csötörtökön a szoros az oroszokra nézve elveszettnek tekintetett**, az erősitések azonban még jókor érkeztek meg. Pénteken kiüzték a törököket elfoglalt állásaikból. Draginuroff tábornok megsebesült. A tudósitó Gorni-Sztudenbe lovagolva vissza nagy tömeg gyalogsággal találkozott, mely a szoros felé sietett és neki elégesnek tetszett arra, hogy a hadállást biztositsa. A harcz 26-án megnyitatott, azonban Radetzky tábornok megtartotta állását, a szoros megmentettnek tekinthető, hacssk Szulejman egy más szoroson át nem küldhet egy hadosztályt.

Konstantinápoly, aug. 26., (éjjel.) **A drinápolyi főkormányzó egy hivatalos távirata a következőket jelenti: Az ütközet ötödik napján az oroszok kiverettek a Sipkaszorosból s ötven ágyut vesztettek. Az ütközet a szoros éjszaki végében Gabrovánál tovább folyik.**

A filippopolii kormányzó is hasonló tartalmu táviratot küldött.

Konstantinápoly. aug. 27., délelőtt A **Sipkaszoros** bevételéről eddig nem érkezett hivatalos jelentés.

A preverzai kikötőbe Albániában naplemente után tilos a bemenet.

Belgrád, aug. 27. (Az „Egyetértés“ távirata.) A hivatalos lap közli a pénzügyminiszternek egy rendeletét valamennyi területi főnökhöz, melyben meghagyja a nemzeti kölcsönnek gyors behajtását. A kerületi főnöknek e végből minden törvényes eszközt igénybe kell venniök s a befolyt összegeket a központi pénztárba posta fordultával beküldeniök. A késedelmezők ellen végrehajtás foganatositandó, s ha hivatalnokok fizetési ivök elveendő.

LONDON, aug. 27. (Az „Egyetértés“ távirata.) **A legutóbbi jelentések szerint a Sipkaszoros még nincs elfoglalva, hanem az oroszok a legutolsó sánczban körül vannak fogva s készülnek magukat megadni.**

Zágráb, aug. 27. Az „Agramer Ztg.“ közli az országgyülést összehivó elnöki levelet, mely fölhivja a képviselőket, hogy szept. 3-án d. e. 11 órakor jelenjenek meg az országgyülési teremben.

Zágráb, aug. 27. A „Narodne Novine“ a következőket jelenti: Mollinary táborszernagy a császártól két havi szabadságidőt kapott, melyet az Alpesek közt s Felső-Olaszországban fog eltölteni.

Krakkó, aug. 27. (Az „Egyetértés“ távirata.) Orosz-Lengyelországban számos hadkötelezett megszökése következtében a határőrséget megszaporitják s kötelessége lesz az utazófiatal emberekre szigoruan ügyelni s a gyanusokat visszatartani.

Bécs, aug. 27. A „Pol. Corr.“-nek Bukarestből mai kelettel ezeket távirják: Az orosz főhadiszállásról tegnap estve jelentették, hogy a Sipka-szoros teljesen orosz birtokban van; az összeköttetés Grabovával sértetlen.

Az ázsiai harcztérről Loris-Melikoff tábornok jelenti, hogy Mukhtár pasát, ki az oroszokat megtámadta, roppant veszteséggel visszalökte. Egy török nagy pánczélos hajó „Konstantin“ orosz hadihajó által Szuhum-Kalé előtt torpedók segélyével a levegőbe röpitetett.

Bécs, aug. 27. Magyar földteherm. kötvény 74.80. Salgó-Tarján 74.—. Magyar hitel 180.50. Magyar záloglevél 91.—. Erdély 95.50. Magyar keléti vasut 65.—. Magyar sorsjegy 75.50. Magyar földhitel —.—. Magyar vasuti kölcsön 99.—. Anglo magyar —.—. Franko-magyar bank —.—. Alföld 113.50. Magyar északkeleti vasut 108.75. Kel.-vasuti elsőbbségi kötv. 62.75. Tiszai vasut 190.50. Municipal-bank —.—

Bécs, aug. 27. Hitelrészv. 186.75. Galicziai 244.—. Államvasut 260.50. Rente 63.80. 1860-as 112.20. 1864-es 135.—. Ezüst 105.—. London 120.—. Unio-bank —.— Általános épitőbank —.—. Angol-Osztrák 83.75. Lombard 69.—. Tramvay —.—. Hitelsorsjegy 162.75. Napoleond'or 9.63.— Arany 5.72. Frankfurt 58.40. Porosz pénzutalvány 59.05. Török sorsjegy 15.—. Angol épitőbank —.—.

KÖZGAZDASÁG.

Gabnatőzsde. Tegnap és ma az irány átalában emelkedő, a hangulat vételre élénkebb, de tulajdonosok nem igen kinálnak. Igy finom buza 15, középszerü 20—30. rozs 10—15 és tengeri 10—15 krral drágábban könnyen volt eladható, mint a szombati zárlatár volt. Kész buza mint a két napon malmok és exporteurök számára körülbelül 35.000 mm· adatott el. A határidőüzletben a jegyzések emelkedtek és maradtak: Buza őszre 10.80—10.90. tavaszra 11—11.50, tengeri, bánsági május—juniusra 6. 80—6.90; zab őszre 6.71—6 78, tavaszra 7.14—7.30; káposztarepcze 18.38—18.50, bánsági repcze 17—18.25.

Értéktőzsde. A Sipka-szoros bevétele a törökök által, noha nem hivatalos sürgönyök jelezték, az értéktőzsdén igen kedvező hangulatot keltett, a hausse irány egész tökéletességben mutatta magát, mindkét hitel részvények rohamosan emelkedtek. Az előtőzsdén osztrák hitel részv. 187. 70-ről 189-ig, magyarhitelrészvények 181-ről 181.75-ig emelkedve vásároltattak. A délitőzsdén a két hitelrészvényekben lecsillapult az üzlet, a hangulat azonban szilárd maradt, osztr. hiterészvények 190.10—189.50 között. magyar hitelrészvények 182-ön voltak forgalomban. A forgalom oroszlán része ölyi értékekre esett és pedig különösen pesti közuti vasut részvényekre, melyek 157-ről 165-ig, továbbá Ganz-féle részvényekre, melyek 165-röl 170-ig élénken vásároltattak, zárlatkor ezek 169-en, amazok pedig 164-en keresettek maradtak. — Pesti bisztositó részvények 71-en, magyar északkeleti vasut részv. 110½-en voltak forgalomban. Befektetési értékek közül; magy. földteherment. kötv. 75-ön, erdélyiek 74-en, II. magy. keleti vasut prioritások 72½—12¾-en, oszt. papirjáradék 63.90-en vásároltattak. Valuták gen lanyhák; markjegyek 58.75-ön keltek.

A lónemesités előmozditására a fővárosban egy társulat van alakulóban, melynek tagjai nagyobb földbirtokosokból állanak. Rövid idő előtt e társaság egy telek átadása végett folyamodott a hatósághoz. Az ez ügyben kiküldött bizottság ma d. e. gyülést tartott, melyben a társulatot Pulay igazgató és báró Podmaniczky Géza képviselte. Pulay igazgató a kerepesi uton kivül eső vidéket tartja egyedüli alkalmas helynek a társulat czéljára, ugy topographiai mint forgalmi tekintetből és az ottani omnibus épület, kórháztelek vagy az ott levő szántóföldeket ajánlja különösen figyelembe venni. A társulat hajlandó az összes beruházásokat saját költségén fedezni. Gerlóczy polgármester nehézséget lát abban, hogy a kivánt helyen egy lóvásár etabilizáltassék, mert a telkek más czélra vannak kiszemelve (közpálya udvar és kórház épitésre) és ezáltal nehány év alatt a lóvásárt onnét el kellene költöztetni. Ezek ellenében Pulay igazgató megmarad nézete mellett s a provizóriumtól sem riad vissza. Ő ugy van meggyőződve, hogy ha a lóvásár erős gyökeret ver, mi csak ugy lehetséges, ha a hely minden tekintetben megfelel a czélnak, akkor sokkal könnyebb lesz majd a nézetekben latozgatni. A bizottság az igazgató szakavatott előadása után előzőleg beleegyezését adja abba, hogy a lóvásár ideiglenes felállitása az omnibusz vagy a kórházi telken eszközöltessék, és fölkéri a társulati igazgatót, hogy a többi feltételeket egy szerződésben tüzetesen formulázza, mely egy legközelebb megtartandó bizottsági gyülésben beható és érdemleges tárgyalás alá fog vétetni. Pulay igazgató a társulat nevében azon igéretet tette, hogy azt a legrövidebb idő alatt a bizottság elé fogja terjesztetni.

Budapesti országos marhavásár. Augusztus 26-án és 27-én. (Saját tudósitónktól.) Felhajtatott: magyar ökör 511, magyar tehén 149, szerb ökör 66, bival 10, bika 14, összesen vágó marha 750 db, gazdasági (vonó) ökör 1345 db fejős tehén 144 db, összesen 1480 db, mindössze 2339 db nagy marha, 196 db borju, 300 db birka. — A mai vásár a várakozásnak épen nem felelt meg, minek oka abban van, hogy vágó marha aránylag nagyon csekély számban hajtatott fel, és a vásár inkább a páronkénti eladás alá kerülő vonó marhákra, továbbá jó minőségü fejős tehenekre szoritkozhatott, — továbbá mivel a szerbek a heti vásárokon nagyobb számban hajtván fel kiváló minőségü vágó marháikat, az országos vásárra csak fenti nagyon is csekély felhajtást eszközölték. — Kivéve néhány — nagyobb árra minden körülmények közt igényt tartó — marhatulajdonost, a felhajtók marháikat nagyobb részt — és pedig alábbi nem épen rosz áron adták el. — Árak jegyeztettek: magyar ökör 50 frttól — 57 frtig, magyar tehén 47—54, szerb ökör 51—54, bival 41—44, bika 50—52, pr. 100 kilogramm, — továbbá páronként vonó marhák 196 frttól 280 frtig, fejős tehenek pedig darabonként 90 frttól 145 frtig, — borju 63—80·50. birka 40—56 frtig per 100 kilogramm.

Győri gabnapiacz. (A győri Lloyd üzletjelentése.) A bécsi gabnavásár miatt gabnatőzsdénk csak gyéren volt látogatva s csendes, de szilárd hangulatban nyilt meg. — Buza és árpa iránt a kérdezősködés folyton élénk maradt, azonban a finomabb minőségüek jobban kerestettek és a tartott árakon jól elkeltek, itt ott 5—10 krral drágábban is. Csekélyebb minőségüek áraikat megtarták. Rozs, miután semmi irányban szükséglet nem mutatkozott, csak névleges árakkal bir. —

Zab megtartá mult heti árait és kukoricza szilárd irány mellett 10—20 krral drágább, s későbbi kötésekre keresett volt. A forgalom átalában véve nem volt nagyon jelentékeny, mert a szükséges vételek a tegnapi bécsi gabnavásáron már megtörténtek. Árakat jegyzünk: Buza győri 78_{81}—81_{04} kilogrammot métermázsánkint 10 frt 85 kr—11 frt 80 krig, vörösbuza 80_{13}—81_{04} klgrmos 11 frt 90 kr—12 frt 10 kr. Sozs 71_{91}—72_{84} kilogramos métermázsánkint 7 frt 90 kr—8 frt 10 kr. Árpa középszerü 62_{33}—63_{74} klgrmos 8 frt 40 kr—8 frt 65 kr, jobb minőségü 64_{64}—65_{56} kilogramos 8 frt 75 kr—9 frt 25 kr. Zab csatornaáru 6 frt 36 kr—6 frt 50 kr. Kukoricza bácskai métermázsánkint 6 frt 60 kr—6 frt 8 kr.

Szegedi piacz. (A „Szegedi Hiradó“ jegyzése.) A lefolyt heti gapnaüzlet kedvező hangulattól volt kisérve. Minden gabnafajra nézve élénk kérdezés és jó vételkedv uralkodott és ennélfogva a várakozásnál gyöngébb behozatal következtében az árak emelkedtek. Jelenlegi árak a helybeli vasuthoz szállitva a következők: Uj buza 78—80 kilogr. méterm. 11 foriut 60—80 krajczár. Buza bánsági 77—79 kilogr. méterm. 10 frt 60—90 krajczár. Uj rozs 71—73 kilogramm métermázsa 6 frt 80—90 kr. Árpa 62—64 kilogr. m.m. 7 frt 10—30 kr. Árpa takarmányi 60—61 kilogr. méterm. 6 frt 40—50 kr. Zab méterm. 5 frt 40—50 kr. Tengeri méterm. 6 frt 65—75 kr.

H.-M.-Vásárhely, aug. 24. Az idő járásunk e héten száraz és oly forró volt, minőt rég nem éreztünk és csak ma szeles, kivánatos lenne egy kis eső a levegő üdülésére. A behozatal heti vásárunkon kevés, ugy a kinálat is gyenge, a vételkedvet nagybefolyással volna a nálunk levő német és svajczi kereskedőkre. Kiválóan a piros buza legmagasabb árban vétetik, ellenben a sárga faju nem oly kedvelt. Árpa jó minőségü keresett és 6 frt—6 frt 50 kr. Kukoricza csaknem elhanyagolva. Árak: Buza 10 frt. 50 kr.—11 frt, árpa 5 frt 80 kr.—6 frt 50 kr. métermázsánként. (H. K.)

Napirend,

(Augusztus 28.)

Naptár. Kedd. Kath: Ágoston püspök Prot: Agoston. — Görög-orosz 16 Dioméd· -- Izrael: 19 Napkél 5 óra 14 percz. Nyugszik 6 óra 48 perczkor.

Muzeumban nyitva van a régiségtár délelőtt 9 órától d. u. 1 óráig.

Főv. árva-széki ülés d. e. 9 órakor

Főv. tanácsülés d. e. 10 órakor

Magyar daltársulat előadást tart a „Komlókertben“ este 8 órától.

Budapesti szinlapok.

Kedd, augusztus 28-án.

NEMZETI SZINHÁZ

A mára előre hirdetett „Hugonották“ helyett, Nagyné Benza Ida rekedtsége miatt: Perotti Gyula ur vendégjátékául;

A kegyencznő.

Dalmü 4 felvonásban.

Személyek:

XI. Alfons	Láng
Guzman	Tannerné
Fernand	Perotti Gy.
Boldizsár	Kőszeghy
Don Gasparo	Zajonghy
Ines	Heim Róza
Udvaroncz	Szalai

Kezdete 8-adfél órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

B. Nikó L. mint vendég.

A zsandár.

Népszinmü 3 felv.

Személyek:

Lipták	Zádor
Ida	Rákosi Fáni
Tutyi	Tihanyi
Zsandártiszt	Váradi
Kudlacsek	Horváth
Juhász	Eőri
Borus	Kovács I.
Zsuzsi	Lukácsyné
Örzse	B Nikó L.
Harma	Tamási
Bubán	Együd

Kezdete 7½ órakor.

Vizállás és időjárás.

Budapesten aug. 27. 2.72 m. 0 fölött száraz.
Pozsonyban aug. 27. 2 93 m. 0 fölött száraz.
M.-Szigeten aug. 27. 0 77 m. 0 fölött száraz.
Szatmáron aug. 27 0 30 m. 0 fölött száraz.
Tokajban aug. 27. 0.70 m. 0. fölött száraz.
Szolnokon aug. 27 0 86 m. 0 fölött felhős.
Szegeden aug. 27. 1.26 m. 0 fölött száraz.
Aradon aug. 26. 1 12 m. 0 alatt száraz.
N.-Becskerek, aug. 24. 0.53 0. m. 0 alatt száraz.
Bezdánnál aug. 24. 1.90 m. 0 fölött száraz.
Verbászon aug. 24. 1.74 m. 0 fölött száraz.
Eszéken aug. 27. 1.76 m. 0 fölött száraz.
Sziszeken aug 27 0 95 m. 0 alatt száraz.
Mitroviczon aug. 25 0 02 0 fölött szaraz.
Zimonyban aug. 25. 2 62 0 fölött száraz.
Ó-Orsován aug. 25. 1 95 m. 0 fölöt száraz.
Barcson, aug. 27. 1.36 m 0 fölött száraz.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Nyilt-tér.

„UTOLSÓ BEBEK“

történeti regény 3 kötetben, irta

Pétery Károly

Ára a 3 kötetnek 3 forint.

Igen szép és olcsó lakások.

Budapesten,

a ferenczvárosban üllői-ut 14-dik szám alatt. közvetlenül a lóvonatu vaspálya előtt.

Az első emeleten egy nagy utczai lakás, (5 utczai s több udvari szobából, erkélylyel f. évi augusztus 1-től, s a második emeleten 2 utczai lakás, mely utóbbiakba azonnal beköltözhetni, kiadandó.

Bővebb értesitést ad ott a házmester.

A budapesti áru- és értéktőzsde árjegyzései. (HIVATALOS.)

Gabona árak *1877. augusztus 27.*

BÚZA	ó vagy uj	Hangulat	100 kilogr. ára	frtkr.–frtkr.	100 kilogr. ára	frtkr.–frtkr.
bánsági	uj	lanyha	75	—.— —.—	76	10.70–10.80
„	„		77	10.90–11.05	78	11.15–11.30
„	„		79	11.40–11.55	80	11.60–11.70
tiszav.	„		75	—.— —.—	76	11.25–11.35
„	„		77	11.40–11.60	78	11.70–11.80
„	„		79	11.85–12.—	80	12.05–12.10
pestv.	„		75	—.— —.—	76	10.85–10.95
„	„		77	11.05–11.15	78	11.30–11.40
„	„		79	11.45–11.55	80	11.65–11.70
fehérm.	„		75	—.— —.—	76	11.15–11.25
„	„		77	11.35–11.50	78	11.60–11.70
„	„		79	11.75–11.90	80	11.95–12.—
bácskai	„		74	—.— —.—	73	—.— —.—
„	„		76	—.— —.—	75	—.— —.—

hektoliter	Hangulat	frtkr.–frtkr.
ROZS . . . 70–72 után	csendes	7.60–7.80
ÁRPA takarm. 60–62 „	szilárd	6.75–7.50
„ maláta 62-63.7 „	„	7.70–8.60
ZAB . 36.4–40.1 „	„	6.60–6.75
KUKORICZA, 74.7 „	lanyha	6.85–6.95
„ másnemü 72.8 „	„	6.80–6.85
ZAB . . nélkül „	szilárdabb	— —
REPCZE, fekete . „	„	17.7/8 18.—
„ bánáti . „	„	17.4/8 17.5/8
KÖLES . . . . „	„	5.60–6.—

Különféle termények.

Heremag	szilárd	magyar 50–105 p. á.
Disznózsir	csendes	pesti 66.–66.50
Szalonna	lanyha	56.50 p. 57 — kr. á.
Faggyu	szilárd	— p. 54–55. frt á.
Szilva	„	24.——25.—
Dió	szilárd	—.—— kr.
Gubacs	szilárd	34.–36
Hamuzsir	lanyha	feh. —.—, kékes —.—
Borkő	szilárd	70.–71– kr.
Méz	csendes	nyers 32 sárga csurg 37.50
Viasz	szilárd	rozsnyói 156
Szesz	csendes	33.——33.50 kr.

Befizet	Kötvények:	Adva	Tartva
100	Magyar vasuti kölcsön 120 frts	98.50	99.—
120	Gömöri államvasuti záloglevél	—.—	—.—
	Magyar sorsjegy kölcsön	75.25	75.75
	1871-ik magyar államkötvény	—.—	—.—
	1872-ik „ „	—.—	—.—
	1874-ki m. k. kincst. ut. 6% oz.	102.50	102.75
	Földteherm. kötvény magyar	74.50	75.—
	„ „ 1867. zár.	74.25	75.—
	„ „ temesi b.	74.—	75.—
	„ „ 1867. zár.	74.—	75.—
	„ „ horv.-szl.	—.—	—.—
	„ „ erdélyi	73.75	74.25
	Szőlőváltsági kötvény 100 frts	75.—	75.25
	1871. pestvárosi kölcs. 6%	87.75	88.—
	Biztositások:		
200	Első magyar biztositó társaság	1460.—	—.—
100	Haza, életbiztositó társaság	—.—	—.—
100	Pannonia, viszontbiztos. társ.	380.—	388.—
300	Pesti biztositó intézet	71.50	71.—
	Vasutak:		
200	Pécs-barcsi vasut	—.—	—.—
200	Pesti közuti vaspálya társaság	16.—	165.—
100	Budai „ „ „	12.—	14.—
200	Ujpest-Rákospalotai lóvonatu	—.—	—.—
200	Alföld-Fiumei	113.50	114.50
200	Észak-keleti	110.—	110.50
200	Magyar-keleti	—.—	—.—
200	Első erdélyi	95.—	96.—
100	Déli vaspálya-társaság	—.—	—.—
80	Budai hegyipálya	48.—	50.—
	Bankok:		
100	Municipális hitelbank	15.50	16.—
100	Angol-magyar bank	—.—	—.—
200	Magyar általános hitelbank	181.75	182.—
200	Franco-magyar bank	—.—	—.—
160	Magyar által. földhitelrészv.-t.	14.—	15.—
80	Kisbirtokosok földhitelintéz.	43.—	45.—
100	Takarék- és hitel-egylet	—.—	—.—
100	Budai-óbudai népbank	—.—	—.—
200	Iparbank	34.50	35.—
500	Budai kereskedelmi bank	—.—	—.—
200	Pesti „ „	540.—	545.—
100	Pesti iparbank	116.—	120.—
50	Pest-budai kézmüves-bank	51.—	53.—
240	Birodalmi tisztiegyl. m. hit. int.	— —	—.—
	Takarékpénztárak:		
60	Gödöllői takarékpénztár	—.—	—.—
100	Országos központi „	74.—	75.—
1000	Pesti I. hazai „	2200.—	2220.—
100	Pest-Budai fővár. „	295.—	300.—
100	Pest-külvárosi „	54.—	56.—
140	Szent-Endrei „	—.—	—.—
90	Ujpesti „	—.—	—.—
	Malmok:		
500	Concordia-gőzmalom	372.—	375.—

Befizet		Adva	Tartva
200	Erzsébet-gőzmalom	195.—	196.—
160	Luiza-gőzmalom	175.—	177.—
200	Molnár- és sütő-gőzmalom	310.—	315.—
500	Hengermalom	640.—	650.—
300	Victoria-gőzmalom	286.—	287.—
500	Első budapesti gőzmalom	900.—	905.—
1000	Pannonia-gőzmalom	905.—	910.—
	Különféle iparpapirok:		
80	Építőtársaság, Pesti	—.—	—.—
500	Serfőződe, I. magyar	250.—	255.—
200	Sertéshizlaló	132.—	140.—
200	„Athenaeum“ könyvnyomda	255.—	—.—
500	Pesti „	470.—	480.—
200	„Franklin-Társulat“	—.—	—.—
500	Ganz-féle vasöntőde	170.—	171.—
200	Gschwind-féle szeszgyár	201.—	204.—
210	Kereskedelmi epület	480.—	500.—
200	Gyapjumosó és bizom. I. magy.	135.—	—.—
100	Salgó-Tarjáni kőszén	75.—	76.—
100	„ vasöntőde	65.—	70.—
200	Schlick-féle vasöntőde	72.—	74.—
200	Sóskúti kőbánya-társaság	— —	35.—
200	Spodium és csontliszt	183.—	185.—
500	Szeszgyár, I. magyar	—.—	—.—
200	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	38.—	39.—
200	Általános Waggon-kölcs. társ.	—.—	—.—
105	Alagut-társaság	53.—	54.—
200	Tégla- és mészégető, ujlaki	25.—	26.—
200	Téglagyár, kőbányai	38.—	40.—
	Záloglevelek:		
	Magyar földhitelintézet 5%	90.75	91.25
	„ járadékbárcza . 5%	100.—	100.50
	„ jelzálogbank . 5½%	79.50	80.—
	„ ált. földhiteltárs. 6%	—.—	—.—
	„ „ „ 5½%	—.—	—.—
	Pesti kereskedelmi bank	88 7/8	89 1/8
	Kisbirtok. földhitelintézet 6%	84.50	85.—
	Elsőbbségek:		
300	Éjszakkeleti vaspálya . 5%	66.—	66.50
300	Magyar galicziai vasp. ez. 5%	—.—	—.—
200	I. erdélyi vasp. 5% ez. frt 100	64.—	—.—
100	Budapesti lánczhid . . 6%	88.—	88.50
150	Budapesti malom . . 6%	—.—	—.—
	Pénznemek:		
	Császári arany	5.70	5.71
	Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.62—	9.64
	20 frankos arany	9.62—	9.64
	Osztrák és magyar ezüst	105.75	106.25
	Porosz pénztárjegy	58.65	58.75
Leszám. kamat	**Váltók:**		
4	Augsburg 100 délném. frt után	—.—	—.—
4	M. Frankfurt 100 din. frt után	58.10	58.34
4	Hamb. 100 din. bir. Mark után	58.10	58.34
2	London 100 font Sterling után	119.50	120.—
—	Milano 100 Lir. n. lit. (frc) után	—.—	—.—
3	Páris 100 franc után	47.90	47.60

A bécsi tőzsde árjegyzései.

augusztus 26.

	Adva	Tartva
I. Osztrák államadósság.		
Egys. jár., jegyekb. máj.—nov. 5%	63.50	63.70
„ „ ezüstben jan.—jul. 5%	66.90	67.10
Sorsolással 1839-ből egész sorsjegy pp.	300.—	310.—
„ 1860-ból 100 frtos 5%	181.75	119.25
„ 1864-ből 100	134.60	135.—
II. Földteherment. kötvény.		
Horvát-tótországi 5%	—.—	—.—
Erdélyi 5%	73.90	74.20
Temesi Bánság 5%	74.50	75.—
Temesi 1867-iki sorsol. záradékkal	7.450	75.—
Magyar 5%	74.—	74.75
„ 1867-iki sorsol. záradékkal	74.25	75.—
III. Magy. közkölcsönök.		
Dunaszabályozási 5% 100 frtos	104.20	104.60
Magy. vasuti 120 frt (30) frk.) 5%	98.50	99.50
Gömöri záloglevél 5% 150 frt	—.—	—.—
Magyar nyeremény 100 frt	74.80	75.20
„ „ 50 frt	74.50	75.—
„ szőlődézsma välts. 100 frt	74.70	75.10
Pest városi 6%	—.—	—.—
IV. Bankrészvények.		
Ang.-osztr. b. 200 frtos 120 frt bef.	83.50	84.—
Angol-magyar bank 100 frt 40%	—.—	—.—
Magyar földhitelintézet 200 frt 50	—.—	—.—
Keresk. és iparhitelintézet 160 frt	181.—	181.25
Magyar általános hitelint. 200 frt	178.25	178.50
Pesti kereskedelmi bank 500 frt	—.—	—.—
Alsó-ausztriai leszám. bank. 500 frt	680.—	690.—
Franco-osztrák 100 frt	—.—	—.—
Franco-magyar 200 frt	—.—	—.—
Magyar ált. municipalis 200 frt 40	—.—	—.—
Osztrák nemzeti bank	825.—	827.—
Uniobank 200 frt	59.25	59.75
V. Közlekedési vállalatok.		
Alföld-fiumei pálya 200 frt	114.50	115.50
Dunagőzhajózási társ. 500 frt pp.	362.—	365.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	—.—	—.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	99.50	100.—
Első erdélyi pálya 200 frt ezüst	95.—	96.—
Állampálya 200 frt pp.	265.50	263.—
Déli pálya 200 frt	72.50	73.—
Tiszai pálya 200 frt	193.—	194.—
Magyar-gácsorsz. első pálya 200 frt	89.50	90.50
„ észak-kel. pály 200 frt ez.	108.75	109.50
„ keleti pálya 200 frt	—.—	—.—
„ nyug. székesf.-grácz 200 frt	105.50	106.50
Bécsi Tramway 200 frt	95.50	96.50
VI. Záloglevelek.		
Osztrák földhitelintézet sorsj. 5%	104.—	105.—
„ 33 éves visszafizetés 5%	88.—	88.50
Nemzeti bank o. é. 5%	97.75	98.—

	Adva	Tartva
Magyar földhiteltárs. 34 év 5½%	—.—	—.—
„ földhitelintézeti 5½%	90.75	91.25
„ kereskedelmi bank 23 év	—.—	—.—
VII. Elsőbbségi kötvények.		
Alföld-fiumei pálya 200 frt. ez. 5%	67.50	68.—
Báttaszék-Dombovár 200 frt ez. 5%	62.—	62.50
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	82.—	—.—
Kassa-oderbergi 200 frt	70.—	70.25
Első erdélyi pálya 200 frt ezüst	63.50	—.—
Állampálya 500 frank 3%	154.—	154.40
„ 1867-iki 3%	147.—	147.50
„ 200 frt 5%	145.50	147.50
Tiszavidéki 5%	80.25	80.75
Magyar észak-keleti 300 frt 5%	66.25	66.50
„ keleti . 300 frt 5%	—.—	—.—
„ nyugoti . 200 frt 5%	66.—	—.—
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt	62.28	—.—
Károly Lajos pálya 300 frt II. kib.	101.50	102.—
VIII. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt	162.50	163.—
Clary 40 frt pp.	28.—	29.—
Dunagőzhajózási társ. 100 frt pp.	92.—	92.50
Innsbruck városi 20 frs	17.—	17.50
Keglevich 10 frt	12.75	13.25
Krakkói sorsjegy kölcsön 20 frt	14.75	15.25
Budavárosi kölcsön 40 frt	28.75	29.25
Pálffy 40 frtos pp.	29.75	—.—
Rudolf alapitvány 10 frt	13.50	14.—
Salm 40 frt pp.	37.38	25.—
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt	14.50	15.—
St.-Genois 40 frt pp.	30.75	31.—
Stanislau városi 20 frt	19.—	20.—
Trieszt város 100 frt pp.	120.—	121.—
Waldstein 20 frt pp.	22.—	22.50
Windischgrätz 20 frt	26.50	27.—
IX. Váltók (3 hóra).		
Amsterdamra 100 frt holl. 3%	—.—	—.—
Augsburgra 100 mark . 4%	58.70	58.50
Berlin 100 mark . 4%	58.70	—.—
Mailand 100 tallér . 5%	—.—	—.—
Brüssel 100 frs . 2½%	—.—	—.—
Frankfurti 100 mark . 4%	58.70	58.50
Hamburgra 100 b. márk. 4%	58.70	58.50
Londonra 10 font sterling 2½%	120.90	121.10
Marseille 100 frank 3%	—.—	—.—
Páris 100 frank . 3%	48.10	48.15
Pénzek árfolyama.		
Cs. k. arany	5.74	5.74
20-frankos arany	9.68½	9.69½
Orosz imperiale	—.—	—.—
Mária-Terézia-tallér	—.—	—.—
Ezüst	105.75	106.—
Egyleti tallér	—.—	—.—
Porosz péuztári utalvány	59.30	59.40

Mell-, nyak-, gyomorbajoknál

és általános testi gyöngeségeknél, valamint legjobbnak bizonyult **erősitőszer** gyanánt **lábbadozásoknál** használható a legnagyobb gyógyerejü

Hoff János-féle

maláta-gyógytápszer,

mely már oly sokszor kipróbáltatott, hogy a szenvedő közönség figyelmét „saját jóvoltából“ ezen gyógyszerre felhivjuk.

Európa majdnem valamennyi uralkodója részéről történt kitüntetés, Európa leghiresebb orvosi kitünőségei részéről történt ajánlása és alkalmazása valamint naponként befolyó számtalan hálanyilatkozat a **Hoff János-féle maláta-gyógytápszer** használata folytán történt szerencsés kigyógyulásokról, a legcsalhatlanabb bizonyitékai annak valódi értékéről.

Meghülés következtében mellhurutot kaptam, annyira, hogy kényszerülve láttam magamat segélyért az ön készitményeihez fordulni. 2 palaczk malátakivonat egészségisört vettem, s azt használtam utasitásszerüleg. Már az első palaczk használatánál csaknem egészen elmult a mellhurutom, s én az ön való li Hoff János-féle maláta-készitményeit az igazsághoz hüen, bátran merem bárkinek is ajánlani, mivel ezen maláta-készitmények megfizethetlenek, miután azok az egészség ismét helyreállitásánál oly feltünő gyors hatásuak. Kérem ez okból jelen soraimat a szenvedő emberiség érdekében az ujságokban közzétenni. Jelenleg egy csomag maláta kivonat mellczukorkát kérek küldeni.

Mély tisztelettel

Bergmüller Károly, mérnök.
Bécs, IX. ker. Lichtensteinstrasse Nr. 27.

Kötelezve érzem magam, embertársaim érdekében nyilvánosságra hozni, miszerint két gyermekem, egyik 2½, a másik 7 éves, Janka és Mari, 16 héten keresztül folytonos hányással összekötött erős hökhurutban szenvedtek, de a Hoff János-féle gyermektáp-maláta s a Hoff János-féle mellczukorkák használata folytán egészségöket, étvágyokat s erejöket visszanyerték. Legbensőbb köszönettel eltelve ezen maláta gyógy-tápszerek feltalálója iránt, maradtam teljes tisztelettel

Danniger Karolina.
Buadpesten, Józsefváros, Magadelna-utcza 2-ik sz.

Nagy-Léta. Készitményei felülmulhatlan hatásu gyógyerejéről teljesen meggyőzödve, betegem alóljegyzett czime alatt kérek még 6 palaczknyi maláta-kivonatot küldeni. **Krall Hermann,** cs. k. tábori orvos.

Grubisnopolie Betegemnél alkalmazott malátakivonat-egészségsör kitünő hatásáról meggyőzödve, kérek minél előbb (egy ládányi) küldeményt.

Malich József, cs. k. fősebész.

Pola. (Távirati tudósitás.) Küldjön nekünk rögtön postával 12 palaczkkal az ön kitünő maláta-kivonat-egészségsöréből. Katonatisztek és államhivatalnokok fogyasztási egylete, **Alberti C.,** igazgató.

Dr. Gürtler, főorvos Ivánskán. Az ön maláta-kivonat-egészségsöre valamint maláta-egészség-csokoládéja kitünő hatásuak voltak, enyhitvén a köhögést, étvágyat és álmat idézvén elő.

Csak valódi HOFF JÁNOS-féle maláta-készitményeket kérjünk, melyek a törvényesen bejegyzett védjegygyel (a feltaláló arczképével) ellátvák, miután az utánzatok nem birnak gyógyerővel, s készitésmódjuk sem olyan, mint a Hoff János-féle készitményeké.

ÁRAK:

Malátakivonat-egészség-sör palaczkja 60 kr. Láda és palaczkkal: 6 palaczk 4 frt — 11 palaczk 6 frt 60 kr. — 28 palaczk 16 frt — 58 palaczk 32 frt — ½ kilo **maláta-csokoladé** I. 2 frt 40 kr, II. 1 frt 60 kr, III. 1 frt (Nagyobb mennyiségnél árkedvezménynyel.) — **Maláta-czukorkák** zacskója 60 kr. (½ vagy ¼ zacskóval is kapható). — **Gyermek-táp-malátaliszt** 1 frt. — **Koncentrált malátakivonat** 1 palaczk 1 frt 60 krért is kapható. — **Egy kész maláta-fürdő** 80 krba kerül.

Gyári raktár és fő-letét:

Budapesten, kalap-utcza 10. szám.,
bemenet a kapu alatt.

Raktár: **Török József** gyógyszertárában király-utcza 7. sz. a.

A

CSÖNDES-féle

magyar és német tannyelvü reáltanodát, gymnasiumot és elemi tanodát magában foglaló

nevelő- és tanintézet

SOPRONBAN

tizenkettedik évfolyamát folyó évi szeptember 3-án kezedi meg. Levélbeli megkeresésre az intézet értesitvényeit, ugy rajzát készséggel megküldi

Csöndes J. F.,
igazgató.

ROTHBERGER JAKAB

ÁRJEGYZÉK

Rothberger Jakab

kir. udv. szállitó

URI-RUHATÁRÁBÓL

Budapest, váczi-utcza és Kristoftér szöglet 2 sz. I. emelet a „Nagy Kristofhoz.“

Luster öltözetek frt 18, 20, 24 egész 30 frtig.
Vászon öltözetek frt 15, 18, 20, 25, 30 frtig.
Luster és orlean sakkok frt 5, 6, 7, 8 egész 10 frtig.
Luster és orlean Jaketták frt 12, 14. 16 egész 20 frtig.
Glott-Sakko és Jakettok frt 12, 14, 16 egész 25 frtig.
Nyári öltözetek teljes frt 18, 20, 24, 28 egész 40 frtig.
Nyári felöltő frt 8, 10, 12, 15, 18 egész 30 frtig.
Nyári kabátok hosszu aljjal frt 8, 10, 14, 18 egész 30 frtig.
Nyári kabátok kurta alakban frt 6, 8, 10, 13, 15 egész 26 frtig.
Salon-Jaketta fekete peruvienből frt 14, 16, 18, 20, 25 egész 30 frtig.
Salon járó-kabát, fekete peruvienből frt 18, 20, 24, 28 egész 40 frtig.
Jaketták, sötétszinüek frt 10, 12, 15, 18 20 egész 26 frtig.
Frack-kok fekete peruvienből frt 14, 16, 18, 20, 24 egész 40 frtig.
Papi talárok és felöltök frt 18, 20, 25 egész 35 frtig.
Vadászkabátok frt 8. 10, 13, 16, 20 egész 25 frtig.
Utiköpeny és havelo-k frt 20, 25, 28 egész 48 frtig.
Menesikoff-ok 18, 20, 24 egész 40 frtig.
Utazó gubák Steir-Loden-ből frt 11, 14, 16 egész 28 frtig.
Nyári nadrágok frt 5, 6, 7, 8, 9 egész 15 frtig.
Különféle mellények frt 2 egész 10 frtg.
Hálókabátok frt 8, 10, 13, 15 egész 25 frtig.
Gyermek öltözetek frt 6, 8, 10, 12 egész 24 frtig.

Továbbá minden kigondolható **uriruhák** minden **évszakra,** valamint minden alaku Livréek különféle **árakban s minőségben.**

NB. Nem alkalmas ruhák azonnal becseréltetnek.

ROTHBERGER JAKAB

Nehézkórt

(nyavalyát) levél utján gyógyit dr. **Killisch** specialista orvos **Neustadtban,**
Drezda (Szászország)
Már 8000-nél több beteget sikerrel gyógyitott.

Mosse Rudolf

hirdetési hivatala

ezennel tisztelettel tudatja, miszerint **Budapesten a Ferencziek bazárban 11. szám alatt**

FIÓKOT

nyitott, és hirdetési megbizásokat valamennyi bel és külföldi hirlap számára a legolcsóbb árak mellett, pontosan és szilárdan teljesitend.

Legujabb hirlaplajstrom ingyen.

RÉSZLET-JEGYEK

1/5 **1839-ki sorozatszámokra,**
melyekre a sorsthuzási terveżet szerint

september 1-én

okvetlen nyereménynek kell esni.

Egy huszad . . . . 10 ft.
Egy tized . . . . . 19 ft.
Egy negyed . . . . 47 ft.

Főnyeremény

280,000 frt.

Még a legkisebb nyeremény is megtéríttetik, és pedig:
1/10-re legalább is 9 ft 30 kr
1/20-ra „ 4 ft 65 kr.
1/4-re „ „ 23 ft 25 kr.

Nyereményhuzás már f. évi september 1-én.

Nyeremények		forint
1	280000	280000
1	60000	60000
1	30000	30000
1	20000	20000
1	15000	15000
1	10000	10000
1	8000	8000
1	6000	6000
2	5000	10000
3	3000	9000
4	2500	10000
4	2000	8000
8	1500	12000
8	1200	9600
10	1100	11000
11	1000	11000
56	900	50400
66	800	52800
98	700	68600
161	600	96600
16161	500	8080500
16600 nyeremény		8858500

Eredeti sorsjegyek legolcsobban:

Bécs, Wollzeile 13. A „MERCUR“ kiadóhivatalának váltóüzlete

Cohn Ch.

Iskolai értesités.

TÁLASY FERENCZ

Budapesten,
király-utcza 82-ik szám alatt saját házában
fekvő

leány-tan- és nevelő tápintézetében

az uj tan-év a IV. **elemi** és IV. **polgári** osztályokban valamint a gyermekkertben f. év september 3-án veszi kezdetét.

Beiratások bejárók, benlakók és félkosztosak számára augusztus 27-től minden nap történhetnek.

Programmok az intézetben bérmentesen kaphatók.

Gummi-ruganyos SÉRVKÖTŐK.

Legujabb találmány a Bogand tanár által Amerikából behozott ruganyos sérvkötő ugy urak, mint hölgyek és gyermekek részére. Ez rugók nélkül egyedül **gummi-ból** van müvészileg összeállitva, s czélja, hogy még a legidültebb sérveket is a legrövidebb idő alatt egyenlő helyzetbe hozza, s mind nappal a legerősebb munkában, mind éjjel alvásközben használható, a nélkül, hogy a sérvben szenvedő akadályozva volna foglalkozásában. Nagyon hasznos, hogy ez még éjjel is a testen maradhat, mivel különösen jó s kellemes nyomást gyakorol a szenvedő részre.

Angol és franczia aczél-kötők, suspensoriumok, szövöttek, **gummiból,** valamint szarvasbőrből valók nagy raktára.

Méhföcskendők, légvánkosok, ágybetétek tisztulásfelfogók, óvszerek, gummiharisnyák és mindenféle gummiáruczikkek.

Sérvkötőknél kérem tudtul adni, hogy jobb- vagy baloldalra, vagy kettősek kivántatnak-e, szintugy a test bőségét is.

Megrendeléseket utánvét mellett pósta fordultával teljesit

POLITZER MORICZ,
sérvkötő-készitő,
Budapest, Deák Ferencz utcza.

Titkos betegségeket,

tehetetlenséget (elgyengült férfierőt), **bőrbajokat, idült syphilist, hugycső-szükülést,** gyakori **magömlést** gyogyit gyökeresen és biztonsággal, a nélkül, hogy a beteg hivatása vagy életmódjában akadályoztatnék,

BESENBEK A.,

gyak. orvos, sebész és szülész.

Naponkint rendel: reggel 9—4-ig és este 7—8 óráig.
Budapest, IV. ker. „Ferencziek bazára“ II. lépcső I. em. 3. ajtó.
Gyógyitási dij mérsékelt. Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszol és a gyógyszerek megküldetnek.

EAU DE LYS DE LOHSE

szépség-liliomtej képes.

Az egyedül kiprobált szépitőszer és védszer. (mely a világ minden más szerét felülmulja) napégetés és szeplő ellen, mely a bőrt azonnal fehérré, simává, lágygyá, gyengéddé teszi, annak ifjui frisességét visszaadja és egyuttal a bőrtisztátlanságokat eltávolitja. — Ára egy egész (ingen előnyös) palaczknak 5 frt., ½ pal. 2 frt 50 kr, ¼ pal. 1 frt 30 kr.

Lohse-féle Eau balsamique dentifrice,

balzsamos száj- és fogviz, szabadalmazva, egy percz alatt eltávolitja a száj büzét, elüzi a fogfájást és folyvást megőriz ettől. A balzsamos szájviz egyikévé lőn a legkedveltebb s legnélkülözhetlenebb toilette-czikkeknek; s azon előnye van még, hogy a foghust erősiti, a fogak fehérségét megőrzi s a borkő képződését megakadályozza. Egy eredeti üveg ára 1 frt.

LOHSE Pompadour-pora.

Fehér, sárga és rózsaszinben. a bőr ifjusitására és szépitésére. Egy doboz ára 1 frt 80 kr.

Főraktár Magyarországra nézve: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál Budapesten király-utcza 7. sz

Alapos gyógyitás jod és higany szerek nélkül.

Titkos betegségeket

bármily nemüeket, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycsőszükülések**et, friss és idült **nyákfolyást**, nőknél az ugynevezett **fehérfolyást, a bujakóros fekélyeit** és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, az önfertőzés minden következményeit, mint ondófolyás, éjjeli magömléseket, sőt a **végképi tehetetlenséget** is, **katonai** és **polgári** főkórházban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán és évek hosszu során át sok ezer esetben kipróbált egyszerü módszerrel, kiválóan **tartós** siker biztositása mellett, jod és higany nélkül bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujonnan keletkezetteket 48 óra alatt)

WEISS J.

gyak. orvos, sebész és szülész, az itteni cs. k. katonai **főkorházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitasi társaságok rendes és tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.

Rendelő intézet: Budapest, belváros, uri-utcza 6. sz. bemenet a lépcsőn.

Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

1 150–

Városzoba minden egyes beteg részére elkülönitve.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek. Ugyanott kapható a hires mű: **„Az elgyengült férfierő“**, ennek s. nemü okai és alapos gyógyitása. Ára 2 frt. 50 kr.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Rostélyutcza, (Károlykaszárnya) .8 sz.